

Szerkesztői iroda és kiadóhivatal Megyeház.

EPPERJESI LAPOK

Előfizetési ár: Egy évre 5 frt - kr, Félévre 2 ,, 50 kr, Negyedévre 1 ,, 25 kr

Sárosmegye s városainak társadalmi és gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az „Eperjesi Csekevényi kör”, a „Bartfai Közművelődési egyesület” és a „Sárosmegyei gazd. egyesület” közlönye.

Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egy szeri hirdetése 5 kr., több szoros hirdetés jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. Nyilt-tér minden sor 10 kr.

Szláv törekvések és a magyar állameszme.

Befejező közlemény.

(H. B.) Hogy mit tettünk eddig a magyar állameszme érdekében... az megmondottuk a megelőző cikkekben.

Nem tettük azt, a mit agresszív tennünk kellett volna, s megelégedtünk azzal — lett legyen az jó vagy rossz a magyar állameszme nevére — a mi ugyszólván önmagától s a létrehozott viszonyokból kifejlődött: összetett kezekkel néztük a világ folyását.

Hogy mindennek dacára nevezetesebb vívmányokról szólhatunk, ez csak újabb bizonyítéka annak, hogy a magyar állameszme egészséges alapokon nyugszik s megerősítése s továbbfejlesztése kétségtelen.

Azonban mint minden organismus, úgy az államnázat is, öntudatos és következetes gondozást igényel.

Kultur és faji politikáknak egy nagy hibája van és ez az, hogy szent István birodalmának egész területén ugyanegy chablon szerint gyakoroltatik.

Kulturpolitikánk ugyszólván theoretikus és dogmatikus.

Egyforma ez a horvát, szerb, román, ruthén, tót és németekkel szemben.

És ebben van a hiba és tévedés!

A horvátnak és szerbnek meg van nemzetiségi öntudata, megvan irodalma, megvan többé-kevésbé politikai és a mi fő — társadalmi önállósága is. E nemzetiség között a magyarságot agresszív terjeszteni akarni, a mai időben — politikai abszurdum volna. Itt helyén van a passivitas, mely a jövőtől és a magyar faj supremáciájától várja a magyar állameszme politikai diadalát.

Egészen másként vagyunk a felvidéki tóttokkal.

E fajnak — a szó magasabb értelmében — nincsen sem szellemi, sem anyagi, sem politikai, sem társadalmi önállósága.

Kelelben lakik a magyar nemességnek, illetve gentrynek, a zóme. Legrégibb családjának tűzhelye ott van a felvidéki megyékben. A tótság — kevés kivétellel — még most is pietással és tisztelettel esüng azokon; még most is bennök látja és találja természetes tanácsadóit és vezetőit.

A tótságnak, mint ilyeneknek, nincsen sem saját irodalma, sem saját gentryje, sem önálló társadalmi.

Az még egy gyuratlan, utszélén heverő drága anyag, melyet egyetlenegy államférfiunknak sem jutott észébe felelmeini.

Pedig e látszólag meghiányoskodott fajnak nagy a szellemi ereje és költészete tele van az emberi szív gyöngyeivel. Örök időkre szóló, ércznel maradandóbb emléket emelne magának azon államférfi, ki e fajt a magyar nemzet tagjává tenné.

A ki a viszonyokat nem ismeri, az utopiának fogja találni óhajunkat: sőt aki csak Grünwald munkájából ösmeri e felvidéket és minden tóttban egy-egy megbocskolt panszlávot lát, az meg pláne politikai aberrációknak fogja mondani ezen óhajt.

Pedig semmi sem áll oly távol a felvidéki tóttól, mint a panszlavizmus.

A kik tóttjaink egészét vádolják, azoknak egyet tanácsolhatunk és ez az, hogy tegyék magokat érintkezésbe a tót néppel, azután kérdezzék meg tőlük, hogy meg vannak-e elégedve, kívánkoznak-e kifelé? tóttjaink bizonyára esodálkozni fognak — hogy ő róluk ilyen bolond hírek keringenek. Vannak ugyan tévelygők, az tagadhatatlan — a kik azt sem tudják mit cselekesznek, a kik a jégen tánczolnak — hanem ezeket a kolomposokat nem szabad a tót néppel azonosítani, mert a tót nép eszejárása sokkal józanabb, semhogy olyan, soha meg nem fogható fantazmagóriák után szaladna; s e kolomposoknak nagy része

elzüllött existenciák, kiknek nincs mit veszteni valójuk; másfelől a legrutabb önzéstől vezetett ambiciozus szájhősök, kik egy nap alatt köpenyt fordítanak, s kikkel minden más államban „rövid uton” elbánnának.

Semmi sem bizonyítja annyira a tót nép egészséges észjárását, mint azon körülmény, hogy minden a csak valamire való gazda, magyar iskolába járattja, magyar nyelvre taníttatja fiát, hogy belőle „urat” neveljen s ambiciozójának netovábbja és családjának dicsősége legyen, ha reménye megvalósul.

Valóságos bün, jobban mondva politikai hiba, hogy a magyar kultúra e nép keblében nem lép fel aggressive.

Csak 500 ezer forint évente kulturális czelokra s egy emberöltő alatt csoda eredményeket lehetne elérni; mert a tót örömmel küldné gyermekét a magyar óvodába.

Ha e kulturmissió tervszerüleg, még pedig mindenütt ott, hol a magyar és tót elem érintkezik, foganatba vétetnék, az eredmény már a legrövidebb idő alatt szembeszökő volna!

Fájdalom! államférfiainknak nincs érzékük ezen fontos ügy iránt s féltő, hogy a panszlavisztikus agitáció, mely békés időben nem bir fontossággal, zavaros és háborus időkben, igen kellemetlen, sőt veszedelmes bajjá nöheti ki magát. — Utóvégre is, nincs az a nemzet — legyen bármiként elhanyagolva — hogy benne idővel fel ne ébredne faji öntudata, mely őt először szellemileg és erkölcsileg és aztán politikailag is önállóvá teszi.

Államférfiaink addig-addig üznek passzív kulturpolitikát: míg tóttjaink között, az eddig tehetetlen panszlavisztikus agitátorok készséges fülekre találunk s eljön az az idő, hogy egy oly faj, melyet következetes törekvések mellett meg lehetett volna nyerni, lassan frontot foglaland a magyar állameszme ellen.

Vajha fordulat állana be kulturpolitikánkban! Vajha még idejekorán szednők le azt a gyümölcsöt, mely most önként kínálkozik s minden ellenmondás nélkül leszedhető!

TARCSA.

Csekevény ajándék.

(Den ringa gatvan).

Svebből.

Volna bár ezer virágom, névelen s tömötelen... Mely tavasszal él, virul, vész s elhal völgyön és hegyen.

Volna bár ezernyi gyöngyöm, melyin a mit néz az ár, csillog mint éji csillag, fenyések mint nap sugarak.

Amde nekem nincs virágom, gyöngyöm egy sínes énneknek... Csak ezernyi gondolat van, éjjel-nappal szívemben.

Oh fogadd el mind a mim van, Vedd szerény virágimat... Te tavasz vagy, melytől élet árad a virágra s fény.

Miért hűtlenek a nők?

Olvasó, a kedvesed megcsal! Hiába tiltakozol! Hiába mondd, hogy ez szemtelen hazugság! Ismétlem: ő megcsal téged!

Hanem hibás Amalaidé szultána, aki egy szép napon, nem egészen huszezer év előtt Jeszkadin varázsló kertjében sétálgatott.

A szultána a kert üde levegőjét szíva, így szólt a varázslóhoz:

— Ugy érzem, hogy ezentul nem leszek irántad oly kegyetlen, a milyennek eddig jogosan tartottál. Azonkívül, hogy bűverőd segítségével oly széppé varázsoltad magadat, mint a legszebb fiatal ember, a ki a legszebb fiatal nőhöz hasonlít, — azonkívül hogy olyan ékesszólással bírsz, a mely a márvány-szívet is gyorsabb dobogásra indíthatná: olyan aján-dekokkal halmoztál el, a melyekre nem maradhattam közönyös.

— Ah! asszonyom, — felelé Jeszkadin — mire nem volnék képes, hogy megnyerjem szerelmedet? Mondd, mit kívánsz szultána és bármi legyen is az, teljesíteni fogom.

Amalaidé némi szünet után sóhajtott.

— Kétségtelen, hogy ennek a kertnek a virágai nagyon szépek és pompás illatuk. De hiába, ezek jázminok, tulipántok, jáczintok: ilyen virág majdnem minden kertben nyílik és ha leszakasztom ezt a rózsát, utánam jön egy másik nő és szintén téphet rózsát. Azt akarnám, hogy varázsolj elő olyan virágot, a melyet csak az én kezem téphetne le és a mely, ha egyszer letéptem, soha többé nem virítana; virágot, a mely csak egy ideig élne, addig, e míg az én szememet gyönyörködtetné és a míg én szívnam az illatot!

Jeszkadin így felelt:

— Asszonyom, a te vágyadat könnyen teljesíthetem és én valóban keményebb próbára voltam elő-készülve. Szíveskedjél velem jönni e magas bokor mögé: három csodás virágot fogsz látni, a melyet emberi szem alig látott. Válassz egyet közülök és az, a melyet letépsz, soha többé nem fog ezen a földön virulni.

— Hogyan! a három közül csak egyet szabad letépnem?

— Fájdalom! hatalmamnak korlátai vannak. — Korlátozni fogom tehát vágyamat. Vezess gyorsan a csodás virágokhoz.

A mikor Amalaidé szultána megpillantotta a három virágot, kénytelen volt bevallani, hogy ilyen csodaszépet nem látott.

Smaragzöld levelek közül büszkén, méltóságteljesen emelkedik ki, mint a kelő hajnal, egy nagy virágkehely, olyan volt, mint a napból és hóból készült óriási rózsza.

— Ah! mi a neve ennek a virágnak? — kérde a szultána.

Jeszkadin felelé:

Kongrua és hazafiság.

(Az eperjesi egyh. m. g. k. lelkészkező papság szempontjából.)

(Vége.)

Bár igaz, hogy minden hivatalban van magasabb rangu s jövedelmu állás, a papi állásban is vannak, úgy kell lenni, de hogy a papságnak egyik része teljes, sőt többségben éljen, a másik része pedig csak tengjen akkor, a midőn a kötelességek egyenlők, sem nem jogos, sem nem méltányos. A rom. kath. klerus a kongrua és párbér kérdésében három pártra oszlott. Hogy a gör. kath. papság melyik párt-hoz szegődnek s melyik pártnak érvelese illik leginkább a gör. kath. papság helyzetére, azt könnyű eltalálni. Az elsőhöz, a melyik mit sem akar hallani a kongrua és párbér rendezéséről, mindenesetre nem.

A fenti általános érvelések mellett olvastunk azonban hallottunk olyat is, a mely kizárólag a g. kath. papságra vonatkozott. Ugyanis a napilapokban azt olvastuk, hogy a rom. kath. klerusra nézve nem annyira szükséges a kongrua rendezése, emelése, mint inkább a g. kath. papságra nézve. Figyelmessé tették a kormányt is, hogy a gör. kath. papság anyagi helyzetét segítsen, ha már más szempontból nem, hát hazafias szempontból, a gör. kath. papság helyzete más szempont alá esik.

Hogy a hírlapi sajtó annyira érdeklődik a g. kath. papság anyagi helyzetét iránt, azért köszönettel vagyunk, mert hát előismeri mi is beösmérjük, hogy nagyon szegények vagyunk, de nem önhibánk, hanem az általános ismert viszonyok s körülmények miatt.

Hanem hogy a kongrua kérdésben a g. kat. papság hazafias szempontból miért esik más szempont alá, sokféleképen magyarázzák.

Voltak s vannak úgy a világiak mint a g. kath. paptársaink közt olyanok, a kik úgy magyarázták a „hazafias szempont”-tot: hogy a kormány már csak azért is adjon a g. kath. papságnak nagyobb kongruát, hogy ezáltal lekötölje a g. kath. klerust a magyar haza iránt, hogy jobb hazafiak legyenek, hogy a g. kath. klerus ne áhitozzék rubelekre. Mások meg úgy magyarázták: minthogy a g. kath. papság legnagyobb része nős s családost, tehát hogy gyermekeiket a hazának derék s művelt honpolgáiraivá nevelhessek, azért szükséges „hazafias” szempontból is a g. kath. papság anyagi helyzetén a kongrua emelésével segíteni.

Ha a hírlapsajtó csakugyan úgy vélekednek a gör. kath. papságról s ennek magyar hazafiságáról, hogy a gör. kath. papság hazafiságát pénzért lehetne megvenni, akkor a gör. kath. papság sértve volna. Hanem ha a a hírlapi sajtó, mint hinni akarjuk, úgy értette a „hazafias szempontot,” hogy a gör. kath. papság, minthogy legnagyobb része nős és családost, a kongrua emelésével jobb anyagi helyzetbe jutván, saját gyermekeit a haza hasznos jó polgárává nevelhesse, hogy a kongrua emelésével az anyagi gondoktól ha nem is teljesen menten, de megkönnyebülten több időt s nagyobb buzgalmat szentelhesse a gondjaira bízott népek hazafias nevelésére s azért ajánlja hazafias szempontból a magyar kormány különös figyelmébe a gör. kath. papságot, akkor csak köszönettel és elismeréssel tartozunk a kongrua emelést mint a hazafiság bérét a gör. kath. papság soha sem fogadná el, jöjjön az bár kitől.

Az eperjesi egyh. m. g. k. kath. papság tántorithatlanul hű a magyar királyhoz és a hazához.

Az eperjesi egyh. m. g. k. kath. papság mind eddig szomorú anyagi helyzetében is mindenkör igyekezett hazafiai kötelességének úgy az egyház, mint a nép-

— Asszonyom, ennek a neve Szépség.

Egy másik virágkehely, olyan, mint a pipaacs, folyton lengett és himbálódzott, mintha vihar mozgatta volna. Vörös volt mint a lenyugvó nap. Gyönyörűség volt ránézni, de szinte félelmes, ha az ember hozzáért, égető forróságot érzett.

— Ah! mi a neve ennek a virágnak? — kérde a szultána.

Jeszkadin felelé:

— Asszonyom ennek a neve Szerelmem.

A harmadik virágkehely hideg és halvány volt, mint fehér ruhába öltözött fiatal lány. Hasonlított fehér lilomhoz, a mely szelidségből és erényből van csinálva. Tiszta, de kissé mélabus.

— Ah! mi a neve ennek a virágnak? — kérde a szultána.

Jeszkatin felelé:

— Asszonyom, ennek a neve hűség.

Amalaidé elgondolkodott; azután elmélázva kérde:

— Tehát választhatok e három virág közül?

— Választhat, szultána, — mondá a varázsló.

— És ha letépm az aranyból és hóból készült rózsát?

— Soha sem fog többé virulni!

— Azt akarod ezzel mondani, hogy nem lesz több szépség ezen a világon?

— Ugy van, asszonyom.

— Hogyan, én is csunya leszek?

— Te is csunya leszel! de azért nem foglak kevésbé szeretni.

— Ezt nem akarom megpróbálni, hagyjuk tehát ezt a virágot a szárán.

— Amalaidé a másik virághoz közeledett.

— Hát ha ezt a pipaacsot tépem le? — kérde.

nevelés terén eleget tenni, úgy ezután is megfogja tenni, akár lesz kongrua emelés, akár nem.

Az eperjesi egyh. m. g. k. kath. papság tudja azt jól, hogy Magyarország a mi hazánk, hogy bölcsünk ez, majdan sirunk is, mely ápol s eltakar.

Az eperjesi egyh. m. g. k. kath. papság nem pénzért hazafi, de szeretetből a szülő anyatöredékről, testtől lelkestől jó magyar hazafi. Ha ezer éven át megtudott élni a magyar hazában és sohasem vágyakozott máshova, jobb haza után, ezentul még kevésbé, mert tudjuk azt jól, hogy „a nagy világon e kívül nincsen számunkra hely” és ha a g. kath. papság anyagi helyzete a kongrua emelésével javulni fog, vagy ha nem lesz kongrua emelés és helyzete a mostaninál is rosszabb lesz, nem fog menni máshonnan segélyt kérni, várni, nem fog e hóból kivándorolni.

Az eperjesi egyh. m. g. k. kath. papság büszke s örömmel tekint tisztelve szeretett vezérére, főpásztorára Dr. Vályi János ó méltóságára, ki minket kedves fiainak hív és tart, volna-e egy is közlünk, a ki az ő aytai jó szívet eltudná keseríteni valami hazafiatlan ballépéssel. A milyen szellemi a vezér, olyan szelleminek kell lenni a hadseregnek. A mi illeti a kongrua és párbér rendezésének mikénti megoldását, szintén sok vélemény, s nézetet hallottunk. De minthogy ez nem tőlünk függ, azért csak röviden azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy először a kongrua és párbér rendezése minél rövidebb idő alatt történjék meg, mert „bis dat qui cito dat” és ne odátassék el „ad calendas graecas.” Másodsor, hogy a papi földbirtok, ingatlanok ne vétessenek el a papságtól, ne convertáltassanak, mert a falusi lelkész földbirtok nélkül nem élhet falun. Hogy miért, azt úgy szellemi, illetve erkölcsi, mint anyagi szempontból bizonyíthatjuk, de nem lévén ez alkalommal ez célunk, azért ezen bő tárgy fejtegetésébe ezuttal nem bocsátkozunk.

Az eperjesi egyházmegyei gör. kath. papság örömmel s szívesen vette, hogy Trefort Agoston kultuszminister a katolikus alsó klerus ezen égetően sürög ügyét megszívlelte s napirendre hozta. Midőn először intézte a püspöki karhoz ez ügyben körlevelet, azt hittük, hogy a kormány ezt a változások előtt kortesfogságból teszi, de miután azt látjuk, hogy az új országgyűlés megnyitla után a tanácskozások ismét megkezdődtek, elősm-rjük, hogy véleményünkben hibáztunk és szívesen „mea culpa”-t mondunk. Hiszünk és reméljük, hogy a magas kormány bőlesen s igazságosan, a katolikusok joga megsértése nélkül fogja a kongruai ügyet rendezni, annál is inkább, mert a püspöki kar részéről is böles és tudós képviselők vesznek részt a tanácskozásban.

B. E.
g. kath. lelkész.

Gondolatok.

Nem elég, hogy a nő hű legyen, de egyszermint férjétől, rokonaitól, ismerős körétől annak is kell tartatnia. E végből neki figyelmesnek, óvatosnak kell lenni, s erkölcsének bizonyosságát mások szemében ép oly hiven kell megőrizni, mint önmaga előtt.

Egy szóval: a nőnek arra is kell törekednie, hogy erényesnek látszassék is, a becsület ép oly szükséges a nőnek, mint maga a valódi ártatlanság.

Nem ritka eset, hogy nő férjéhez szívében hűtelen, anélkül azonban, hogy tetteben is az lenne. Azt hiszik, megmentik erényüket, ha szívük másért

— Sohasem fog többé virulni!

— Azt akarod ezzel mondani, hogy nem lesz többé szerelmem ezen a világon?

— Azt. En sem foglak többé szeretni; de te azért szép maradsz.

— Mi hasznom volna szépségemből, ha többé senki sem szeretne? Ehez a virághoz ugyan nem nyulok!

Amalaidé a harmadik virág felé hajolt.

— És ha ezt a lilomot tépem le? — kérde.

— Soha sem fog többé virulni.

— Azt akarod ezzel mondani, hogy nem lesz többé hűség ezen a világon, hogy nem lesz többé nő, a ki állandóan szeresse kedvesét vagy férjét?

— Te magad is meg fogod szegni esküdet! De azért nem leszel kevésbé szép és ünnepezt.

Némi gondolkodás után Amalaidé szultáné mosolyogva így szólt:

— Azt hiszem, hogy különböző bajok közül a legkisebbet kell választani; minthogy pedig szeszélyem arra ösztönöz, hogy e három közül az egyiket letépjem...

Letépte a lilomot, mely oly tiszta, oly mélabus volt, mintha erényből és szelidségből volna csinálva!

Jeszkadin eleinte helyeselte a választást, mert megkapta az ígért jutalmat. De három nap mulva már másképen gondolkodott, a mikor Amalaidé elhagyta kastélyát és kertjeit és a varázsló is, a ki őt olyan pompás ajándékokkal halmozta el és elindult csavarogni egy fiatal koldussal, a ki rongyokba és napsugarakba volt öltözve és a ki neki, a mint elment mellette, csókot hányt!

Catulle Mendés után.

dobogván, mindemellett férjük jogait nem sértik meg. Némely férfiak mezelegésnek ezzel, de a jobbak semmi esetre sem. Mit ér a nő, ha lelke nem férjéé, ha gondolkozása és érzése másé, s legtitkosabb lelki életét nem osztja férjével!

Nem áll hatalmunkban, hogy szenvedélyeink legyenek-e vagy ne, de igen az, hogy azokat uralkodni hagyjuk-e magunk fölött vagy ne. Csak az lehet erkölcsös, ki vágyait legyőzni képes.

Ha valamely fél előbb bizonyos baráti vagy olyatén érzelmét táplál a másik iránt, a mit testvéreinek lehet nevezni és hosszú időn át ez atyafiaságos érzelem nem hogy szűnnek, sőt inkább növekszik, utóbb pedig mindkét fél — férfi és nő — már az egymástól elválást lehetetlennek hiszik, dacára annak, hogy mindegyik erősen meg van győződve, miszerint némileg egymásba nem szerelmesek: — az ilyen párról bizton lehet mondani, hogy érheti ugyan őket a sors balkezéből bármily szerencsétlenség — de azért házasságukban boldogtalannak soha nem fogják magukat érezni.

Az ilyeneket a legszentebb, legbiztosabb kapcsolás, a lélek testvérisége köti össze és ha valami érzés tarthat tul a siron, ez egyetlen érzés az; mert ez oly tiszta és nemes, hogy az angyalok is megtűrhetik maguk közt a mennyekben, a nélkül, hogy tisztaságukban e társaság által bántva érezhetnék magokat.

De az ily szerelem csak oly nemes hölgy iránt támadhat, kinek anyagi ártatlansága a férfi kebleből minden érzéki gondolatot eltávolít és csak a szeretet égi magasságának gyönyöreivel táplálja. Az ily viszonyok lassan szövődnek, s esőndes, apró, de megszünetlen és a siring tartó élvekkkel boldogítanak.

Titok és hallgatás édesíti a szerelmet; azért esélytelenül eszelepszik a nő, ha boldogságát a világnak látni engedi.

A házias életnek keserűségeit és édességeit egyaránt el kell hallgatni és mély titokban tartani.

Midőn két egymást hiven szerető házaspár megöregszik, már nem félnek egyébtől, mint hogy valamelyik majd ezen a világon tovább marad hátra, mint a másik. Mert a szerelem napja még akkor is melegét áraszt a szívekre, midőn már az aggkor hidege környékezi a gyöngye tetet, midőn a haj már megfehéřült, s az élet gondjai sűrűn beránczolák az arcot.

Valóban igen lélekemelő látvány egy örömök és gondok közt, szenvedések és gyermekek közt elaggott házaspár: kiknek szeméből még az ifjúkori szerelem fénye esillámlik ki s kiknek száraz ajkain még a mennyegzői nap régi boldog mosolya játszadozik.

A házias életben mindjárt eleinte nagy és helyrehozhatlan hibát követnek el azok, a kik azonnal s mezelegésnek — vagy csak napok kezdetével, minden okosru lesz, mérséklő, tisztos szemérmét, természetes illemt elhagyni sietnek és tetszenek maguknak a legszilajabb, közönségesebb pongyolaságban, azt hiven, mintha a szeretet nem is lehetne a legbensőbb, bizalmasabb, a barátság nem lenne tökéletes, ha csak egymásnak mindent meg nem engednek. De hol van édesebb viszony e földön, mint a reménykedő, de egymást eszményi magasságban, égi fenségben látó, bevallott szeretők közt?

Ezt a legköltőbb állapotot, ha nem is egész mennyei voltában, de mégis kellomeinek nagy részével, meg lehet őrizni a házias életben is, ha az illető felekből meg van hozzá a kellő műveltség, lelki finomság és helyes tapintat. Természetes, hogy ehez bizonyos mód is kell az életben, mert a szabályt, ha akarnák, sem tarthatnák meg, például erdélyi oláh porjaink, a kik eselédéstől, barmostul együtt egy szobában élnek, mely egyszerre konyha, ól, istálló és élekkamra is egyszersmind.

Azért a nők, kik otthon többnyire vagy rendezesen hanyagul vannak öltözködve, kevés tiszteletet mutatnak önmaguk és férjeik iránt, s ennél fogva másoktól sem igényelhetnek több tiszteletet.

Sárosmegyei hírek.

Diszküldöttség. Búbies Zsigmond kassai püspök székközlője ünnepélyen Sárosvármegye közönsége diszküldöttség által fogja magát képviseltetni. A diszküldöttségnek elnökeül és szónokául alsó-mátyásfalvi Mattyasovszky Tamás főispán lett fölkérve; tagjaiul pedig a következők választattak meg: Péchy Zsigmond alispán, Dr. Austerlitz Mayer rabbi, Bánó Géza földbirtokos, idő Bánó József földbirtokos, Berzeviczy Rezső főszolgabíró, Bornemisza Adám es. kir. kamarás és országgyűlési képviselő, Bujanovics Sándor országgyűlési képviselő, Desewffy Ignác, várnagy, Duka Róbert nyugalmazott es. kir. huszárezredes, Fest Lajos országgyűlési képviselő, Fuhrmann Andor polgármester, dr. Fűzy Béla főszolgabíró, Fűzy Sándor főszolgabíró, Ghillányi József földbirtokos, Görgey Béla országgyűlési képviselő, Hajtjner János ezimzetes kanonok, szinyei lelkész, ifj. Hedry Ernő földbirtokos, Hódossy Imre országgyűlési képviselő, Kaczvinszky apát-plébánus, Kalmár Tivadar es. kir. erdőhivatali főnök, Károlyi László val. b. t. tanácsos, nyug. alkanczellár, Korányi Antal esperes, kapit. lelkész, Kotrador Mihály prépost-kanonok, Kys Géza városi főjegyző, Lesskó István orsz. képviselő, Palu-

felelősség daczára, ezen törvényekre utkozó szabály-ellenességnek elutasítva lett.

— Uffelügyelők. Az uffelügyelők állomások Sáros megyében mar rendszeresítve vannak s a vármegye területén lévő utszakások felügyeletére, három évi időtartamra uffelügyelőkül a következők választottak meg: Kubinyi Albert s Duka Róbert eperjesi, Ringler János kis-szebeni, Zathureczky György harsaghi, Keizer Bertalan bogdányi, Egerer Mihály bolyari, Mariassy Béla abosi, Piller Kálmán peklényi, Weinfeld József lapis-pataki, Bánó Iván roskovanyi, Bujanovics Gyula uszfalvi, Bornemisza Lajos kriványi, Leuchtag Manó lubotini, Kirehmayer Vilmos plavniczai, idb. Szinyei Merse József szinyei, báró Ghillányi Imre tricsi, Gorgey Gyula gergellaki, ifj. Mehorisz Kálmán kis-sárosi, Hedry-Jelenik Ernő radási, Szinyei Merse Kálmán szinye-ujfalvi, Semsey Boldizsár komlós-keresztési, Ferenczy Béla girálti, Vilczek Mór kerekrethi, idb. Dessewffy P. margonyai, Semsey O. deméthei, Krajsovics R. szedikerti, ifj. Dessewffy I. bérezaljai, Zémann J. laposi, Specht Frigyes hertneki, Dörner Károly richwaldi, Dreitsch Emil máriavölgyi, Adamecz Emil lukói, Nyemez István malyczói, Petrik Aurél kurói, Hermann József gáboltói, Wilczek Boldizsár bártfa-ujfalvi, Kello György bártfai, Harant Ferencz ladoméri, Lehoczy Egyed szvidniki, Kapisinky János váralkai, Toszt Károly zborói és Fekete István bártfai lakosok.

Egészségügy, születés és halálozás. A közegészségi állapot Sáros megye törvényhatóságának területén a múlt szeptember hónap kedvező volt és a betegforgalom nem emelkedett. Előtérben állottak az emésztési szervek megbetegedései, Eperjes területén pedig a tüdőlob; azonban ez veszedelmes mérvet nem ért, Gyógykezeltetett a hivatalos városi eljárási orvosok által 432 egyén. A születési és halálozási esetek csaknem egyenlő arányban vannak. Született szeptemberben Eperjesen 15 fi, 9 leány, összesen 24 gyermek, meghalt 12 fi- és 25 nőnemű egyén, összesen 37. Bártán 15 fi-, 10 leánygyermek, össz.: 25 született, meghalt 7 fi- és 6 nőnemű egyén, össz.: 13 K.-Szebenben 7 fi- és 4 leány született, össz.: 11, meghalt 2 fi- és 3 nőnemű egyén, össz.: 5. — Egybevetve a születéseket és halálozásokat; négygyel több született, mint elhalt, tené a hónapban összesen négy a szaporodás.

A városi nyugdíjszabályzat végre életbe lép. A megye közönsége, mely elé felterjesztve lett, jóváhagyta teljesen. E szerint a város tisztviselői, a két rendőr-örmszter, a városi kézbesítő, valamint ezek özvegyei és árvái, nyugdíjban foglalnak részesülni ezenül. A megye közönsége ugyan jobbnak látta volna, ha a szabályrendelet szerinti 2%-nyi személyes járulékok, melyet a tisztviselők fizetéséből a nyugdíjalap tökéjének növelésére levonnak, az ugyanazon évi nyugdíjaztatásokra nézve forgatókének vették; de miután a város gazdaságodott határozatához, t. i. hogy ezen járulékok tökéjessének, s miután az nagyobb jelentőséggel van bir, hanem a város belügyei közé tartozik. — ebbeli kifogásait eljelve, jóváhagyta a nyugdíjszabályzatot.

A megyei nyugdíjszabályzat. A vármegyei tiszt, segéd- és szolgazsemélyzet, valamint ezek özvegyei és árvái részére alkotott nyugdíjintézményről szóló szabályrendeletre vonatkozólag a belügyminiszterium leirt a megyéhez, s csekély módosításokkal jóváhagyta a nyugdíjszabályzatot. Miután ekkép a nyugdíjszabályzat szövege véglegesen meg lett állapítva, az intézmény tetteg életbe lép s ennélfogva a nyugdíjalap kezelésével egy választmány bízott meg, mely a következő bizottsági tagokból áll: (Ghillányi József, Pletényi Endre, Urbán Antal és Boér Kálmán. A vármegyei alispán meg lett bízva a kezelő választmány megalakításával s a szabályrendelet életbeviteléhez szükséges többi intézkedések megtételével. A jelenleg szolgálatban álló tisztviselőknek a szabályrendelet értelmében 24 havi részletben törlesztendő 10%-nyi törzsjáruléka, továbbá az ugyanezek szolgálatban álló s aziránt külön folyamodó tisztviselőknek jövő év január 1-től élvezett fizetésük után 1878-ik évtől kezdve, 48 havi részletben fizetendő járuléka a vármegye pénztárnoka által jövő évi január 1-től kezdve le fog vonatni a fizetésükből. Be lesz szedendő még a nyugdíjalap javára megszavazott, a vármegye kis- és nagyközségeiben 1%-nyi, a 3 szab. kir városban 1/2%-nyi pótdadó is, 1887. január 1-től kezdve.

Az emberirtó. Mi lehetne más, mint a pálinka, melynek túlságos élvezete, fájdalom, annyira terjed a nép alsó rétegeiben. A mértékellen pálinka ivás áldozata lett egy hazsini munkás, ki esőplőgép mellett lévén alkalmazva, egy kicsit sokat talált bevenni a „szesz”-ből és egy vigyázatlan percében a szij elkapta jobb kezét s annyira összezúzta, hogy amputálni kellett. A munkást behozták Bártára, hol dr. Mankovits Rezső és dr. Moskovits Ignác f. hó 20-án végezték rajta szép sikerrel a műtétet, mely után reménylik legalább életét megmenteni.

A „Széchenyi-kör” színészeti szakválasztmánya e hó 18-án ülést tartott, melyet — a választmány elnöki tiszte üresedésben lévén, — dr. Horváth Odón a választmány jegyzője hívott össze. A gyűlés egyedüli tárgyát Bogdy Alajos, jelenleg Iglón tartozkódó sziniszagatónak az iránti kérvénye képezte, hogy a gyűlés vesse magát közbe az illetékes városi szinügyi bizottságnál arra nézve, hogy az említett igazgató sziniszagató az év telére az itteni színházat elnyerje. A bizottság azonban, tekintettel azon körülményre, hogy a városunkat ért nagy csapás után kevés a kilátás arra nézve, hogy egy sziniszagató hosszabb ideig

való itt tartózkodása alatt a kívánt módon megélhessen s a kellő pártolásba részesíthessék, nem látta helyén valónak, hogy a kérelem tekintetében lépéseket tegyen. Tervebe vétetett egy műkedvelői szinielőadás rendezése is.

Az eperjes-munkácsi vasút. E vonatra vonatkozó mult számba közölt hírré Kovácsy János ügyvédől, ki az érdekeltek értekezletén részt vett, következő felvilágosító sorokat vettük: „E lapok utolsó számbában szárnyra azt tartom szükségesnek megjegyezni, hogy az értekezletben, melyben valamennyi érdekelt nagybirtokos képviselője vett részt, szívesen mintegy negyvenen jelentek meg és az előtervezet a közérdek szempontjából feltétlenül szükségesnek találta az Eperjes—Varanó—Nagy-Mihály—Ungvár—Munkácsi vasúti vonal kiépítését és az erdőben az érdekelt megyék szerint egy végrehajtott bizottságot választott, melynek teendője leend a vasúti mozgalomnak kellő alakot adni s a nagy horderejű eszmét megvalósítani. (Megyénk részéről Péchy Zsigmond, Ghillányi József, Bielek László, Fuhrmann Andor és Kovácsy János, Szerk.) Téves information alapul tehát azon hír, mintha az értekezlet semmiről sem értekezett s abban igen kevesen vettek volna részt. E sorok írója az erdőben a részletesebb adatok megszerzésében fáradozván, azokat az érdeklődő közönséggel utólag fogja megismertetni. (Orvendünk a felvilágosításnak s készségesen fogjuk közölni mindazt, a mi e nagyfent-ságu vonal létesítésére vonatkozik. Szerk.)

A kilencedik paragrafus. Október 1-én lejárt a 3 év, melyben a kézműves-kvalifikáció kimutatására nézve a törvény kiveteles halálozatát érvényben volt. Eddig ugyanis valamely képesítéshez kötött mesterség önálló üzésének bejelentésekor csak azt kellett a hatóság előtt igazolni, hogy a bejelentő valamely szakbavágó műhelyben vagy gyárban két évig foglalkozott. Október 1-je óta azonban a tanonczbizonyítványt is elő kell mutatni. Nem szükséges e két igazolásmód közti ropot különbségre figyelmeztetnünk. A két évi műhelyben foglalkozást nem volt nehéz akár valódi, akár szivességből kiállított bizonyítvánnyal igazolni, kivált oly hatóságok előtt, melyek a dolgot nem szeretik komolyan venni és nem követelik a munkakönyvvel való bizonyítást. De mivel a tanoncz-felzabavágás eszupán az ipartestület, vagy ahol ilyen nem létezik, az iparhatóság közbenjöttével történhetik, a tanoncz-bizonyítványt nem lehet egy pár malacézt megszerezni. Így tehát fontos az iparosokra nézve, hogy az ipartörvény kilencedik paragrafusa október 1-én hatályon kívül lépett és mi is figyelmeztetjük őket e helyen arra, hogy használják fel a törvény által biztosított védelmet a kontarkodás és szédelés kiirtására.

Gyakori nálunk a határszélen, hogy eseh hazalók és más osztrák tartománybeliek is szoktak időnként megjelenni és jó, rossz áruikkal, leginkább vászonneműkkel jó vásárt csinálnak. Mi törvénytelenek ugyan nem mondhatjuk, hogy hatóságaink az ilyen hazalók-nak megengedik az üzérkedést, mert hisz az Ausztriával való vanközösségből ez önkényt folyik, hanem közönségünkhez mégis van e tárgyban egy pár szavunk. Egy az, hogy az ily hazalók, a kik csak egy-két napig tartózkodnak nálunk, lelkifurdalás nélkül engedik meg maguknak a csalást, mert hisz őket a vevő vagy látja meg valaha, vagy nem; más az, a mi magyar szempontból ennél fontosabb, hogy az ily hazalók nem ledén magyar honpolgárok; sem állami sem községi adót nem fizetnek és a helybeli adózott kereskedők üzletét rontják s így voltaképp a nemzeti vagyont apasztják. E mellett az osztrák hazalók kizárólag idegen vagyis nem-magyar iparüzikeket árunak, s ha tekintjük, hogy a helybeli kereskedők, ha nem is kizárólag, de részben mégis magyar készítményeket követitenek, s ez által a magyar ipart mozdítják elő, lehetetlen nem figyelmeztetni közönségünket, hogy lehetőleg tartózkodjék az osztrák, de különösen a eseh hazalók pártolásától. Gondoljunk csak arra, milyen agitatiót fejtenek ki a esehék a magyar buza, liszt, bor és zsír ellen! Mi pedig tárt ajtóval fogadjuk a eseh iparüzikeket terjesztő eseh hazalókat! Ezt már nem követeli a paritás és nem nagy belátást tanusit az a közönség, mely az ilyen hazaló kereskedőket is támogatni képes, egészen eltekintve attól, hogy az ilyen eljárás a hazaság szempontjából is megrovandó. Legyen tehát jelszavunk: Pártoljuk a magunkét.

Szabad-e más községekből húst behozni eladásra? Ezen több ízben megbeszélés tárgyát képező kérdésben most a miniszterium véglegesen és akkép határozott, hogy azon mérsáros ki, az egyik faluból másikba húst visz eladásra, a hatóság által az okból, mert ezzel a helybeli mérsárosoknak kára származik, le nem tiltható, eszupán azt tartozik igazolni, hogy a levágás helyén és idején az állategészségügyre vonatkozó szabályokat megtartotta vagyis hogy a vágás alatti marhát megvizsgálta, és az egészségesnek találtatott. E rendelettel szabad tér nyitottat a legnagyobb visszaélésekre, mert nálunk az állategészségügy igen primitív módon ellenőrzetik, s alkalom van adva elhullott állatok husának behozolására. De kérdjük: nálunk ellenőrzik-e a behozatalt valaki? Senki. Nyíltan állítják, hogy a vidék hullott marhájára nálunk fogyasztatik el.

A pénzügyi adóminisztráció reformjának alapelvei — mint írják — immár meg vannak állapítva a pénzügyminiszteriumban. A reform a pénzügyigazgatósági adóhivatali, belyeg- és illetékszabási adóminisztráció egyesítésének eszméjéből indul ki oly módon, hogy minden megyében lenne egy ily egyesített hi-

vatal (kisebb, szomszédos megyéknél kettőben.) E reformtól különben csak igen kis mértékben varják a személyzet létszámának redukálását; a főelőnyt a koordinált pénzügyi hivatalok közt eddig folyt sok iratváltásnak megszűnésében látják, a mi nemcsak az adminisztrációt teendő gyorsabbá, de az államkincstárra nézve pénzügyi előnyök is fog maga után venni.

Választás. Miután az eperjesi választókerületben megválasztott Holländer Leó és a gerlahói választókerületben megválasztott Janiczky Sándor, megyebizottsági tagok elhaltak; továbbá a lemesi kerületben megválasztott Mandel Pál a megye területéről eltávozott, ezen üresedésbe jött bizottsági helyeknek választás utáni betöltésére f. é. november hó 3-ik napja tüzetett ki. Választási elnökök az eperjesi kerületben Kubinyi Albert; a lemesiben: Plaveczy József és a gerlahoiban: Herman József bizottsági tagok.

Orvosi állás beszüntetése. Kis-Szeben város legutóbbi üléseben elhatározta, hogy az orvos állást beszünteti s jövőre annak teendőit a városi főorvos végzendő, kinek fizetése 150 forint felemelvének. Ezen határozatot a városi ügyész fellebbezte.

Kis Szeben város költségvetése. A város bevétele 28,083 frt 28 kr., kiadásai 30,465 frt 45 1/2 kr. Deficit 2382 frt 17 1/2 kr. A bevételek főbb tételei a következők: Földbirtokokból 9250 frt, malmokból 1267 frt; italmérséből 4490 frt; faeladásból 4000 frt; vámpénzből 1826 frt stb. Főbb kiadási tételek: Városi tisztviselők fizetése 5520 frt, képzőintézetekre 6032 frt, adóra 2460 frt. Mint látni, a város jövedelmének 1/4 részét kulturális célokra fordítja s így méltó is az államségélyre, mely eddig egy évben sem maradt el és mert a város az 5%-os iskolai pótdadó kivétele után sem képes kulturális kiadásait fedezni, minden valószínűség szerint, az 1888-ik évi költségvetés hiányát is államségély által fogja fedezni.

Meghiúsult kiegyezési kísérlet. Kis-Szeben szab. kir. város, s a kis-szebeni serfőző-társulat között a sörmérsi jogosultságok illetőleg felmerült vitás kérdésnek barátságos úton leendő elintézésére végett f. hó 20-ik napján, d. e. 10 órakor a város ház tanács-termében megtartottat a tárgyalás és pedig 6 méltóságú Mattyasovszky Tamás főispán úr, mint miniszteri biztos vezetése mellett. A városi rendkívüli közgyűlés, saját köréből a tanácskozára kiküldte a városi tanácsban kívül: Blaskovits Béla, Topiczter György és Szemcsányi József urakat. A serfőző-társulat Marchalko Samu társulati főigazgatót, Csapky Imre aligazgatót, Gergelyi Nándor, Mazálg Agoston, Grynaeus Imre, Roskoványi Miksa, Szinyey Aladár mint Horvát Elemér megbízottját és Humenyanyszky András, serfőző-társulati tagokat. Elnöklő főispán rövid szavakban előadván küldetésének czélját, a dolog érdemére tért át s első sorban megállapított a vitás tétel. A városi kiküldött első sorban felhívták véleményük kimondására. Utána a serfőző-társulat tagjai egy, a főispánhoz intézett kérvény s hozzáesetolt s több okmányokkal támogatott emlékirat alakjában terjesztették föl véleményüket. Azonban a szándékolt kibékítetést nem eszközölhetett, mert mindkét rész ragaszkodott saját álláspontjához. Így tehát valószínű sőt biztosra vehető, hogy csakis per útján lesz eldönthető a vitás kérdés.

Salamoni ítélet. Vannak még megyénkben bírák, a kik józta igazságot tudnak szolgáltatni. Ezt akarjuk bebizonyítani a következő történettel: Mocsolyán ittas legények czivakodást kezdtek az utcán a falu regalebérőjével. A czivakodás hamar elmúlt, hanem a legények egyike egy kódarabot dobott a regalebérőjére menet közben. A bérlő látta a követ és legugrott, mert különben fején találta volna. A kö esőrómpölve zúzza be a közeli ház egyik ablakát. A ház tulajdonosa erre kijött és követelte, hogy térítsék meg az ablak árát. A kárnak azonban nem akadt megtérítője s ennélfogva az ügy a községi bírásra került. Minthogy a tettet a vizsgálat nem tudta előkeríteni, a bíró a következő salamoni ítéletet hozta. „A tettes nem tudatódván, a kárnak pedig egyenesen az árendás ur az oka, mert ha ő le nem hajlik, akkor a kö az ő fejét találva, nem fogja betörni az ablakot, s ennélfogva, miután az ablak egyenesen az árendás ur „javára tört be, illik, hogy a kárt ő fizesse meg.” — Ez a salamoni ítélet annyira megtetszett a regalebérőnek, hogy nagyot nevetve, rögtön kifizette a betört ablak árát és az ítéletbe teljesen belenyugodott.

A sárosvármegyei községi és körjegyzők egy-lete valamennyi tagjának! Felkérem a t. egyleti tagokat, miszerint a folyó évi november hó 7-én délután 3 órakor a vármegyei ház kistermében tartandó rendez évi közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek. A közgyűlés tárgyai: 1. A kiküldött egyleti tagok jelentése a központi egylet közgyűlésében való részvételéről. 2. Az 1886. évi számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése s ennek kapcsán az új számvizsgáló-bizottság kiküldése. 3. Az 1888. évi költségvetés megállapítása. 4. Vármegyei alispán f. évi 14670. szám alatt kelt átirata a községi s körjegyzők magánügyleteinek bevételeiről vezetendő napló iránt. 5. Netán bejelentendő indítványok. Kelt Eperjesen, 1887. évi október hó 22-én. Szinyei Merse István, elnök.

Nincs többé petroleum robbanás. Levelézünk a következőket írja: Mindenki tudja, mennyi bajt okoztak már az eddig alkalmazásban volt lámpák. Alig van nap, melyen egy vagy más helyen szerencsétlenség ne történne. Itt a lámpa felrobbanása következtében a vagyon megy tönkre, míg másutt akárhány ezer emberéletet is követel a jelenleg használatban álló lámpa, melynek primitív szerkezeténél az ember és a vagyon egy pillanatig sines biztonságban. Most az 200-

ban
e baj
bizton
robban
hivatty
banás
és va
szeret
e lám
súlyoz
magas
nel f
ég be
világo
az ol
A kit
másár
mag
mag k
pesten
Az au
ezéne
kaphat

tervez
Lipót

E nap
femény
ezim a
helyre
ves ha
vándor
ugyan
„Hun's
kormát
tek. sz
által
nem az
közöke
letelept
ba &
vonala
téli ig
5 év a
felette
39 mag
Stiven
igazgat
5 évi t
esőt s
rással
posta-
leptelt
viszke
esönre
nélkül
ki mag
hogy az
a hol a
páé 40
a „farm
acer (ig
het és l
kezele
ket. A
lapjában
telettel

A
viszsa a
János bá
laszolt a
hátnütlő
elői.

Egy
rátját.
Egyszer
tom? Ha
ragom, h
magam i
egy tón.

Egy
tanult em
tudomány
vele! szől
beszél, n
mint egy

Sok
Vilmos es
mermann
mint Fels

Iskol
kedves fia
szel-e te
volt a több
négy hétig

Ment
azt mondta
laknak pár

nél kettőben.) E
hértékben várják a
a főelőnyt a ko-
lig folyt sok irat-
mi nemcsak az
az államkincs-
maga után venni
választókerületben
lái választókerü-
lor, megyebizott-
lemesi kerületben
területéről eltávo-
helyeknek válas-
er hó 3-ik napja
berjesi kerületben
ezek József és a
ági tagok.

Kis-Szeben város
az orvosai állást
a városi főorvos
emellett. Ezen
zre.

se. A város be-
465 frt 45¹/₂ kr.
lek főbb tetelei a
0 frt, malmokból
hadásból 4000 frt,
lasi tetelek: Vá-
képzőintézetekre
a város jövedel-
fordítja s így
ig egy évben sem
os iskolai pótdó
kiadásait fedezni,
8-ik évi költség-
gja fedezni.

Kis-Szeben szab-
társulat között a
merült vitás kér-
zethetése végett f.
városház tanács-
es pedig 5 méltó-
r, mint miniszteri
rendkívüli köz-
küldte a városi
ppezter György és
özö-társulat Mar-
Csapka Imre al-
Agoston. Gry-
nyey Aladár mint
nyuánszky And-
kő főispán röd-
liát, a dolog érde-
llapított a vitás
sorban felhívták
a serfőző-társulat
kérvény s hozzá-
ott emlékirat alak-
t. Azonban a szán-
hetett, mert mind-
ntájához. Így tehát
esakis per útján

g megyékben bi-
szolgáltatni. Ezt
örténettel: Moco-
szedtek az utcán a
hamar elmúlt, ha-
ot dobott a regále
a követ és legúve
A kö esörömpölve
A ház tulajdonosa
meg az ablak árát.
ritője s ennél fogva
Minthogy a tetteit
a bíró a következő
nem tudatván, a
s ur az oka, mert
az ő fejét találva,
nél fogva, miután
javára tört be.

— Ez a salomoni
berlőnek, hogy na-
stört ablak árát és
s körjegyzők egy-
em a t. egyleti ta-
mber hó 7-én dél-
ermében tartandó
sziveskedjenek. A
egyleti tagok jelen-
n való részvételük-
megvizsgálására ki-
k képesen az új
3. Az 1888. évi
megyei alispán f.
közsegi s körjegy-
vezetendő napló
ányok. Kelt Eper-
en. Szinyei Mersó

anás. Levelezők a
menyi bajt okoz-
vont lámpák. Alig
lyen szerencsétlen-
banása következté-
ásutt akarányozot
használatban álló
nél az ember és a
ágban. Most azon-

ban egy ép oly ezélszerű, mint zseniális találmánnyal
e bajon végleg segítettek, a mennyiben az „*universális
biztonsági lámpa*“ (Siemang szabadalma) a petroleum-
robbanást teljesen lehetetlenné teszi. Ez új lámpa
hivatva van a régi rendszerű és kivétel nélkül rob-
banás és tűzveszélyes lámpákat kiküszöbölni, a személy-
és vagyonbiztonságot fokozni és a lámpák által történő
szerencsétlenségeknek véget vetni. Nem szándékunk
e lámpák szerkezetét részletesen leírni, csak azt hang-
súlyozzuk, hogy azoknál a robbanás veszélye még ha
magasabb helyről leesnek is, ki van zárva. Szerkezeté-
nél fogva még a legolcsóbb petroleum is szagtalanul
ég benne és kisebb olajfogyasztás mellett nagyobb
világosságot ad. Tisztántartása rendkívül könnyű és
az olaj a legutolsó esepig bűz nélkül ég ki belőle.
A kinek családja jövőre szívén fekszik, az ne tőrjön
más lámpát a házában mint ilyet, vagy szerezen
magnak legalább ily új egót, mely minden nagyság-
ban kapható. E lámpák magyarországi főraktára *Buda-
pesten van Zahn J. G. örökösénél Károly körut 9. sz.*
Az ausztriai főraktár ismét eladók részére Breden A.
ezégnél Bécsben van Wollzeile 14. sz. alatt. Azonkívül
kaphatók itt helyben Wexther J.-nél.

Helyreigazítás. Az eperjesi izr. hitközség épí-
tervezete foly 20-ika óta megtekintető dr. Glück
Lipót hitközségi elnök urnál.

Amerikai kivándorlónak. T. szerkesztő ur!
E napokban vettem egy beces lapjából kivágott köz-
leményt: „*Magyar iskola Amerikában*“
czím alatt, a melyet némely részében bátor vagyok
helyreigazítani, nehogy eskis ennek elolvasása ked-
ves házában a különben is nagymérvűvé vált ki-
vándorlói kedvet előmozdítsa. E közleményben
ugyanis az áll, hogy a Canadában (Manitoba állam,
„Hun's Valley“-ban) letelepült magyarok az a n g o l
kormánytól (reményem a canadai kormányt érti a
tek. szerkesztő ur, mert Canada felelős miniszteriuma
által kormányozza magát s kiadásait is önmaga s
nem az angol kormány feledi) kaptak gazdasági esz-
közöket részlettelésztésre. Ez nem áll, mert az ott
letelepült 17 magyarországi családnak a „*Mani-
to-
ba & North-Western*“ vasúttársulat, melynek
vonala mentében letelepültek, adott 1700 dollár ér-
téki igen szerény gazdasági felszerelést, mely értéket
5 év alatt kell visszafizetniük a földmivelőre nézve
felette terhes 7%-kal. Az itt Esterházán letelepült
39 magyar család is nem a kormánytól, de George
Stiven bárótól, a „*Canadian Pacific*“ vasúttársulat
igazgatójától kapott egyenként 600 dolláros kölcsönt
5 évi törlesztésre 8% mellett. Jelenleg ilyenmü köl-
csönt sem lehet, vagy csak rendkívül sok utánjá-
rással kieszközölni. A canadai kir. kormány eskis a
posta-, iskola- s közlekedési utakkal elősegíti a lete-
lepülteket. Idejekorán óva intem tehát a kivándorlói
viszketegségtől gyötörtett honfitársaimat, hogy köl-
csónra számítva pénz- és pedig legalább is 1200 frt
nélkül ide ne induljanak, különben a nyomorok teszik
ki magukat. Altalanosságban röviden megjegyzem,
hogy az itteni kezdetleges viszonyokat tekintetbe véve,
a hol a buza bushelje (vékája) csak 50 cent, az ár-
páé 40 cent, zabé 35 cent, a krumplié 30 cent stb., a
„*farmer*“ az állam által neki ajándékba adott 160,
acer (igaz 1-ső osztályú) földterületen csak úgy gyöz-
het és haladhat, ha a gazdálkodást adósságmentesen
kezeli és folytatja, várva a bekövetkezendő jobb idő-
ket. A tek. szerkesztő urat e néhány soromnak beces
lapjában közzétételére felkérve, vagyok honfitársi tisz-
telettel Vass Gyula.

Humor.

A hátultöltő puská. A csatából sebestlen tért
vissza a baka. Sebe véletlenül hátul volt. Futott kee,
János bátya? — Kérdi egy ismerős. — Bolond, vá-
laszolt a baka, hát nem tudod, hogy az ellenségnek
hátultöltő puskája van, s az csak nem sebesíthet
elől.

**Egy fősvény meglátogatta még fősvényebb bá-
rátját.** — A gazda elolta a gyertyát, hogy ne fagyjon.
Egyszer motozást hall s kérdi: — Mit csinál barát-
om? Ha már úgy is sötétben ülünk, levetem a nad-
ragom, hogy addig se kopjék. — Erre a gondolatra
magam is rájöhettem volna — felelé a gazda s
úgy tön.

Egy tudakos baromorvos sokat dicsékvék egy
tanult emberekből álló társaságban roppant természet-
tudományával s emberismeretével. — Hagyjon töl
vele! szólamlék meg egy tanár, ön a barmokról úgy
beszél, mint egy ember, az emberekről meg úgy,
mint egy barom.

Sok embert küldött-e már a más világra? kérdé
Vilmos esászár egy utazás alkalmával tréfálkozva Zim-
mermann orvostól. — Kevesebb dicsőséggel, kevesebbet
mint Felséged! válaszolá az orvos.

Iskolai hőmérő. — Tanfelügyelő: Hadd lássam,
kedves fiam, milyen az emlékező tehetőség. Emlék-
szel-e te már olyan tölre, amely sokkal kellemesebb
volt a többinél? Tanuló: Hogyne! A tavalyi, mikor
hogy hőtig volt beteg a tanár ur.

Mentegetődzés. — Házior: Kutyateremtette! Ön
azt mondta nekem, hogy nincsenek gyermekei s alig
lának pár napig házában, a felesége ikreket hoz

a világra. Lakó: Bocsánat uram, de én valóban
nem tehetek róla.

Kiváncsiság. — Jogász: Hallja-e hordár, már
egy félév óta mindennap elmegyek e nagy épület
mellett. Mi ez? — Hordár: Ez az egyetem.

Kis hirdetés. Egy fiatal ember állást keres, mint
vő valamely esőndes, vagyonos családnál.

Müteremben. Mama: Tehát ön elvállalja, hogy
Margit leányomat lefesti: de nem fog-e nagyon sokba
kerülni? Festő: Ah, szerencsémnek tartom, hogy a
kisasszonyt lefesthetem. Mama: De ugy-e bár, nem
fogom önt zavarni, ha én is jelen leszek a levételnél.
Festő: Ne—em, csak hogy akkor a kép drágább lesz?

Elvesztette pörét az atyafi. A megyeházból
kijöve megállt a kapu előtt, s az épületen levő The-
mis szobrát bámulá. — Mit jelent ez a kőalak? kérdé
a hajdútól. — Ez Themis, az igazság, hangzott a
válasz. — Az igazság? kiáltá az atyafi, azért hát
nincs oda benn, mert ide kint van!

Nem csoda. Láska, én már hat év óta vagyok
nős és még egyetlen egyszer sem pöröltem a felesé-
gemmel. — Ugy? Es mi az ön foglalkozása? —
Foglalkozásom? . . . Afrikai utazó vagyok.

Modern leány. György ur komoly ajánlatot tett
L. kisasszonynak, s ajánlatát el is fogadták. L. kisass-
zony erre elszámlálta képességét: én énekelek, ját-
szom zongorán, hárfán, tudok festeni, tanultam aesz-
thetikát, gazdaságot, logikát, nagyszerűen himezek,
azonfelül kitűnően tornászok. Hát ön tud-e valamit?
— Nem értek én az ilyesmikhez. — Egyáltalában
nem tud semmit? — Kérdé esodálkozva L. kisasszony.
György ur sóhajta válaszul: Ha elkerülhetetlen lesz
— úgy főzni fogok.

Közegészség.

A himlő.

A lefolyt évben hazánk fővárosában a himlő
nagy mértékben dúlt s átment, hevével alább nem
hagyva, az 1887-ik évre is. Az összeállított statisztikai
adatok szerint a védhimlővel be nem oltott himlős
betegnek a halálozás roppant nagy volt, mert 100
beteg közül 68 halt el. A kólera is dúlt Budapesten
a lefolyt évben és 100 közül 35 halt el ezen bajban.
A himlőben tehát aránylag két annyian haltak el,
mint a kolerában; a himlő tehát kétszeres veszélyesebb
a koleránál.

A himlő ellen azonban csaknem biztosan véde-
kezhetünk a beoltással, míg a kolerának nincs ilyen
ellenszere: azért a retentő himlő-betegség a beoltot-
takra nézve kevésbé félelmes.

A beoltottak ritkábban kapják meg a himlőt,
mint a be nem oltottak s ha megkapják is — szá-
mokban beszélve — négyszerte kevesebben halnak el
közülük himlőben, mint a be nem oltottak közül.
Azonban a beoltás hatása csak 7—8 évig tart; azért
ilyen időközben az oltást ismételni kell. Az ismételt
beoltottnál igen ritkán fordul elő a himlőbetegség
s ha mégis előfordul, az oly esekély fok, hogy alig
végződik halállal. Ebből láthatni a himlőoltás, külö-
nösen az ismételt oltás roppant előnyét. És mégis
hányan veszik a beoltást közönyösen? Hányan van-
nak, kiket könnyelmű szüleik még gyermekkorukban
sem oltattak be, pedig nem kerül pénzbe s a törvény,
de meg a józan ész is parancsolja.

Kik könnyen veszik a dolgot, azoknak jó lesz
tudniok, hogy a himlő pár hét előtt nemcsak Buda-
pesten, hanem az ország több vidékén pusztított.
Szabadkán több mint százan haltak benne el. Ez-
rekre rúg az újra-oltottak száma. Nálunk is orvosaink
buzgósa folytán városzerte foly az újraoltás a mű-
velt családokban. A közép azonban közönyösen viseli
magát e tekintetben; pedig nagyon jó lenne, ha a
szörnyű vendég fogadására minden előkészület meg-
tételnék.

Az emberpusztító és leányesufító gonosz bajról
jó lesz a következőket is tudni:

1. **Az oltásra nézve.** Az oltás nem fáj. Egy
bolhacsipés kellemetlenebb, mint maga az oltás. Az
oltás harmadnapra el kezd viszketni, negyednapra
hólyag támad s gyűlni kezd, a mi esekély lázzal jár;
a genyes hólyag nyolczadnapon éri el legnagyobb
terjedelmét. Kilenczedik napon kezd száradni s 6—10
nap múlva a var leperog. Az egész idő alatt fájdal-
mat alig, csak viszketet érez a beoltott; ennek da-
czára óvakodni kell a vakarástól; mert az a sebeket
elmérgesítené. Ki attól tart, hogy álom közben öntu-
datlanul vakarózik, kösse be a himlősebeket vaszon-
kendővel. A sebeket a szőr izgatja; ilyen anyag te-
hát ne fódje közvetlenül azokat. Óvakodni kell a meg-
hűtéstől — mert különben orbánzatot kap a kar: —
míg a hólyagok száradni nem kezdenek, a beoltott
részeket mosni sem szabad.

2. **A himlő-betegsége nézve.** Ha valaki látz érez,
maradjon mérsékelt melegségű szobában; mert a
himlő lázzal kezdődik. Ha a vörös foltok mutatkoznak
a meghűlés biztosan halált okoz; mert azok a rosz
nedvek, melyek a hólyagokat okozzák s azok utján a
testből kitakarodni akarnak, a hideg által visszazso-
rítottanak a testbe s annak belső részein rakodnak le,
gennyedést és azzal biztost halált okoznak. A meg-

hűtéstől különben az egész betegség alatt óvni kell a
betegét. Természetesen multhatlanul orvost kell hívni,
amint a vörös foltok mutatkozni kezdenek s annak
utasításait pontosan kell követni.

3. **A himlő súlyos és ragadó betegsége.** Amilyen
lelkeltenség lenne tehát a himlős beteget magára
hagyni: ép olyan oktalanság, sőt vétek azt székség
nélkül látogatni. Különösen a gyermekes szülők kö-
vetnek el nagy bünt, ha a himlős betegéknél látoga-
tást tesznek. De még azok se látogassanak el sehová,
kik a himlő beteg ápolásával foglalkoznak. Hát az
orvos?! Az orvos, épen mert orvos, fog tudni óva-
kodni a ragálytól s tudni fogja megakadályozni azt,
hogy ő maga ne hordja el a ragályt csiráit.

Sokan nevetnek, ha az ember ragályesirákról
beszél s azt hiszik, hogy nagy bátorságot tanusítanak,
midőn a ragály elleni védekezést semmibe veszik
holott tudatlanok, ostobák vagy vakmerők inkább
mint bátrak.

Kik nevetik a ragályról beszélőket, azokat figyel-
meztetjük arra, hogy már sokan elhaltak pár nap alatt
egy légyesipéstől, igen, mert a légy előzőleg valamely
dögön volt s arról elhozta magával a hullamérget
s azt esetleg a testnek olyan helyén rakta le, hogy
az — a hullamérget — a testbe behatoltatott, a vér-
rel összekeveredhetett s így a testet megmérgezhette.
Az orvos, ha legesekélyebb karezozás nagy porsénés
van is a kezén, nem fog hullát boncolni, mert tart
a hullamérgetől. De a ragályos betegségben szenved-
őről a ragály nemcsak közvetlen érintkezés folytán
terjed, hanem közvetve is. A beteg lenvő ragály-
esirák ugyanis a levegőben úszkálnak, ha csak fertőzte-
lenítő szerveikkel azokat a levegőben meg nem sem-
misítik — azokat beleheljük, azok ruháinkra tapad-
hatnak s így a baj belénk öjtődhatik — ha hajlamunk
van rá: — vagy ruhánkon, ajkainkon elvisszük s
hazamenvén, bennünket esókoló kisdéideinkbe öjthatjuk
a mérget. De azért sokan — különösen a nők — nem
bírnak felhagyni azzal a veszélyes szokással, hogy
találkozáskor egymást és kisdéideiket össze-vissza ne
esókolják, még akkor is, ha otthon ragályos betegség-
ben szenvedő családtagok van.

4. **A himlőbeteg kötelező szeszű ápolására és be-
jelentésére nézve.** Az 1867. évi XIV. t.-cz. 80. 72. §§.
értelmében, minden család, iparos vagy gyáros, ha
családja vagy ház nepe, segédei, tanoncjai, illetve
munkásai között hólyagos himlő betegülési eset for-
dulna elő, tartozik a betegüléslről azonnal a hatóság-
nál jelentést tenni, a betegét haladéktalanul orvosi
segélyben részesíteni; az orvosok, lelkészek, s tanítók
s általában mindazok, kik ilyen betegülési esetről tu-
domással bírnak, szintén kötelesek azonnal jelentést
tenni, mely kötelesegek elmulasztása az 1879. évi
XL. t.-cz. 99. §-ában megállapított 300 forintig ter-
jedhető pénzbüntetéssel sújtathatik.

Es ez igen helyesen van így; mert a ragályos
betegségek a közegészséget fenyegetik; a közös baj-
nak csak közös erővel lehet ellenállni s azért annak
megakadályozására s illetve felnyomatására mindenki
köteles közreműködni.

Felvidéki hírek.

Abauj:

— *Kassa város* Darvas főispán elnökle mellett
közgyűlést tartott, melyen napirend előtt Papp Sán-
dor bizottsági tag bejelentette, hogy a polgármester
havi jelentésének felolvasása után ezzel kapcsolatos
interpellációt fog előterjeszteni. Ugyancsak napirend
felolvasása előtt dr. Földi Miksa egy legközelebb fel-
merült konkrét esetet véve alapul, előterjesztést tesz
a polgármesternek, hogy előfordulható szerencsétlen-
ségek esetéinél kívánatos volna, ha a városházán a
gyors segélynyújtás lehetővé tételére orvosi segédesz-
közök, kötözerek stb. tartatnának készletben, hogy
azokat a balesetnél legközelebb levő orvosok azonnal
igénybe vehessék. A közgyűlés az indítványt elfo-
gadta s a polgármestert keresztülvitelével megbízta
Az erre vonatkozó intézkedést helyesnek elismerve,
megjegyezték, hogy a városi hatóság annak idején, a
mikor a közrendőroket börtáskákkal szerelte fel, ugy
tudjuk, hogy a ezelt is összekötötte ezen intézkedése-
vel, hogy minden közrendőroket kötelességévé tette,
táskájában a legszükségesebb segédeszközöket hordani,
hogy előforduló baleseteknél ezek igénybe vétesse-
nek, a hol szükség van azokra. Vagy az akkori intéz-
kedés is csak írott malaszt maradt, mint sok más?
Jó lenne, ha dr. Földi indítványa keresztülvitelénél
a közrendőroket ilyenmü ellátása is foganatba vétetnék,
a mi annyival praktikusabb, mint hisz balesetnél a
közrendőroket egyike-másika mindig ott van a hely-
színen s nem kell a sokszor távoleső helyről még
előbb a városházára futni, sőt ha már futni kell, ak-
kor a kórházba is el lehet menni. — Ugyancsak na-
pirend előtt Deil Jenő a fúteza befűtésének ügyé-
ben interpellált s azt kívánta, hogy a hatóság fogadjá
el a szépsézet egyesület erre vonatkozólag már ré-
gebben benyújtott átvós tervezetét és bízza meg ezen
egyesületet a tervezet keresztülvitelével. A polgár-
mester utasított, hogy ez ügyben tegye meg a szük-
sleges lépéseket. — Ugyancsak napirend, előtt Maurer
Rezső hivatkozással az ideit több helyütt borzasztó ká-
rokot okozott tűzvészekre, azon indítványt teszi, hogy
a város alkosson szabályrendeletet, mely szerint a vá-
ros területén levő zsindey-födött tetők tiz éven belül
bádog vagy eséréppel fódöttékké alakíttassanak át.
Miatán ennek keresztülvitele lehetetlen; továbbá, mert
egy létező szabályrendelet szerint az ujonnan építendő
vagy régibb épületeknek ujonnan befűdését csak szí-

lár és nem éghető anyaggal szabad eszközölni, a közgyűlés az indítvány fölött napirendre tér. — Következett a napirend a város jövő évi költségeloirányzata, mely el lett fogadva s e szerint a jövő évre a városi pótdadó 23 százelek lesz. (K. Sz.)

— **Alapító-tag.** Dessewffy Sándor kanonok ur 50 frttal a kassai daleylet alapító tagjai sorába lépett. Mióta Dessewffy urat, írja a „K. Szemle” a miénknek mondhatjuk, annyi szép és fenkölt cselekvést ismertünk meg tőle, a mely bennünket ma már a klasszikus költőnek azon örökszép, mondására jogosít, melyet az királyokra alkalmazó t ugyan, de átvitt értelemben megállja helyét itt is, ez az, hogy: mi királyokat nem diésértünk, tetteik diésérjek őket.

— **Eljegyzés.** Zsarudóczy Ernő, honvédfőhadnagy a napokban jegyezte el teleki Balogh Ferenc adófelügyelői szántiszt kedves leányát Mariskát.

— **Hymen.** Gróf Crouy József eljegyezte Semsey Róza kisasszonyt.

— **A haragos herceggel.** Esztergomból írják: Köztudomású dolog, hogy Magyarország bíboros főpapja szent István király nevenapján távol tartotta magát az ország fővárosától és így szent István király jobbának körülhordozását egyik papjára kellett bízni. A főpap elmaradása az országos ünnepről nagy feltűnést keltett. Mindenki az okát kérdezte. Az egyik az, hogy a herceggel az utolsó pillanatban Bajcsa ment, a másik pedig az, hogy Tisza Kálmán Budapesten volt, a kívül a bíbornok-herceggel sem az ünnepen, sem pedig az általa s a primás által adandó ebédnél, a hová a miniszter-elnököt okvetlenül meg kellett volna hívni, nem akart találkozni. De nemcsak az első, hanem a most élő magyar király elől is elmenekült a primás székvarosából. A magyar király születése napja elől Bajcsa menekül és nem ünneppel az országgal, hanem ünnepelt székvarosával. A szokásos díszbeled, a szokásos ünnepiesség elmarad, mert a primás haragos. Ez évben történt először, hogy a király születésnapját nem ünnepele meg a primási palotában. Elérkezett a király nevenapja is. Minden ember azt hitte, hogy a mi a születésnap alkalmával elmulasztódott, pótolva lesz a névnap alkalmával. Nem lett. Az ország főpapja nem ünnepele meg az ősi hagyományos szokás szerint az alkotmányos fejedelem születése- és nevenapját. A király nevenapján még az a turesaság is megtörtént, hogy a vár ormára a nemzeti zászlót sem huzták fel, pedig azt felszokták huzni még a primás születése napján is. De még az is megtörtént, hogy a királyért mondott isteni tiszteletre a közhatalóságokat se hívták meg, a mi eddig rendszeren szokás volt. Mindez pedig minden kétséget kizárólag azért történt, mert a primás haragszik, mert olyan emberek lettek püspökök, a kiket ő nem akart, a kik ellen elre-halálra haragolt. Így például elle-nezte, a kassai püspök kinevezését azért, mert azt szabadkőmivesnek tartja.

— **A színház tüzbiztonsága** érdekében a kassai rendőrség helyhatósági szabályrendeletet dolgozott ki, a mely addig is, míg kormányzati jóváhagyást fogynerni, mint rendőrségi szabályzatok életbe léptettek. Az ebben foglalt rendelkezéseknek alapul szolgáltak a budapesti, aradi, debreczeni, szegedi színházaknál érvényben levő intézkedések, melyek a leg gondosabban betartva, majdnem kizárják a gondatlanság vagy véletlen okozta katasztrófát az előadások alkalmával a midőn a nézőtér közönség és a színpadot színeszek foglalják el. A szabályrendeletet Fáy Gyula rendőrségi fogalmazó dolgozta ki. (K. Sz.)

— **Kassai festőművészet kiállítás.** Még nyáron említettük lapunkban, hogy Herovitz Lipót, kassai születésű festőművésznök Tátrafüreden tartózkodván, a főhercegi család termét nagybecsű falfestményekkel gazdagította s e közben az akadémia megbízásából Arany János arcképét is festi. E kép immár közel áll a befejezéshez, és Budapesten nagy feltűnést keltett. Az első lapok hosszú sorokban diésérik a tükéletes kivitelű művet s a bécsi sajtó is nagy elismerést szavaz a kassai születettnek. „Arany nem halt meg, ő újra él s köztünk van.” e mondás a kortársak ajkairól, igazolja az arckép élethűségét s maga a nagy költő fia nem tud megvalni atyjának kedves arzatól, mely a megszólalásig hű. A kép a fővárosban ki lesz állítva, megteremtője pedig legközelebb Kassára jó kedves övéinek meglátogatása céljából. (K. Sz.)

— **Golyószóró a muzeumban.** A felsőmagyarországi muzeum igazgatósága azon kéressel fordult a honvédelmi miniszteriumhoz, hogy azokból a mitrailleuruskból, melyek annak idején a honvédelmi anyagi egész alkalmával tükre mentek, egyet részére összeállíttatni és a muzeumban elhelyeztetni engedje. A válasz tegnap táviratlag megérkezett és ma már a honvéd-puskaművesek senyven dolgoznak egy ily golyószóró összeállításán.

Szepes:

— **Királyi adomány.** Ó felsége a poprádi leégett ev. paplak és melléképületei felépítésére saját pénztárából 100 forintot adományozott.

— **Kinevezés.** Ó felsége albiróvá az iglói kir. járásbíróshoz ifj. Chudofszky József nagy-bitsei járásbírósi aljegyzőt nevezte ki.

— **Ésketés.** A késmárki bank igazgatója Payer Hugó f. hó 15-kén vezette oltárhoz az ev. templomban Szent-István Irma kisasszonyt.

— **Eljegyzés.** Dr. Valkó Zsigmond, Gölniczbánya város polgármestere, eljegyezte Menesdorfer Mária kisasszonyt. Menesdorfer Kálmán VII. bányavárosi takarékpénztári pénztáros szeretetre méltó leányát. Fogadják legjobb kívánatainkat!

— **Éskösz.** Tisztelendő Szontagh Sándor szepes-

olaszú ev. lelkész, tolyó hó 25-kén vezeti oltárhoz Steller Ilonka kisasszonyt.

— **Áthelyezés.** A késmárkon állomásozó 67. gyalog ezred I. századának katonai orvosa Dr. Emericy Károly áthelyeztetett a fővárosi helyőrségi kórházhoz; helyét Késmárkon Dr. Fischer Ignác főorvos foglalta el. K. P.

— **Halálozás.** Özvegy Montskó Istvánné, szül. Máriássy Erzsébet asszony, az 1848. előtti utolsó XVI. városi grófnak, köztisztviselőben álló özvegye, f. évi október 14-én 83-éves korában Lőcsén halt meg, hol is 16-án nagy részvét mellett eltemettetett. A boldogultban Montskó Ferenc főszolgabíró hön szeretett édes anyját gyászolja. Pár hét előtt szélhűdés felé baj kényszerítette, hol ereje fogyván, élete mint a kialvó mécsnek világa lassan megszűnt.

— **Halálozás.** Bolgodhy Edéné, szül. Szelenyi Paula asszony f. hó 16-kán, életének 51-ik, boldog házasságának 34-ik évében Iglón jobblétre szenderült.

— **A matheóczi ev. egyház** f. évi november 6-kán ünnepeli temploma fennállásának 100 éves évfordulóját.

— **Leköszönt polgármester.** Valkó Zsigmond, Gölniczbánya város polgármestere a f. hó 12-kén megtartott városi képviselőtestületi ülésben állásáról lemondott és a legközelebbi időben ügyvédi irodát nyit Gölniczbányán. Leköszönt továbbá idősb Patz Márton városi raktárnok. Ha figyelembe vesszük, hogy s városi ellenőri állás is betöltetlen, ezek szerint tehát három állás lesz betöltendő a városnál.

— **Iskolatölgatás.** Trogmayer Károly szepes-megyei kir. tanfelügyelő a lefolyt héten a gölniczbányai népiskolákat látogatta. (Sz. L.)

— **Elítélve.** Berger Armin volt kassai vaskereskedő, a ki 1881. évben 30.000 frt passívával bukott meg, vétkes bukás miatt 3 napi fogházra lett elítélve.

— **Bosznia.** Az iglói ezred 4. zászlóalja, mely Bosich őrnagy parancsnoksága alatt áll, mult héten hagyta el a várost hogy Boszniába, Nevesinjébe menjen az ottlevő ezred egyik zászlóalját fölvaltani. A vasúthoz a katonazenekar s nagyszámu közönség kísérté ki a távozókat. Kevéssel a vonat elindulása előtt a tábornoki kar a hadtestparancsnokkal is megjelent, ki rövid szavakban búcsúztatta el az őrnagyo-hoz intézett szavakban a derék zászlóaljat, melylyel Hrubant kapitány is elutazott. A vonat 3 órakor indult el, a katonazenekar indulója s Ráczi Jani bús magyará közben, a közönség által lelkesen megéjenez-tette. (Sz. L.)

— **Egy remekmű.** (N. R.) A 24 személyekre való asztalteríték, melyet Késmárk sz. kir. város kath. közönsége XIII. Leo pápa ő szentségének jubileuma ajándékol felajánlott, Starha Manó műszövé intéze-tében tervezetett és készült Késmárkon. Az alap a legfinomabb angol lenfonalból, a betét (desain) igen finom selyemből készült, mind fehér színben. A szövét rajzában a négy szögletben a pápai ezimer, azután borostyánkószörök, hófehérték, csillagok és egyéb díszítések láthatók, mind izléses beosztásban. Az asztalterít 170 cm. széles és 550 cm. hosszú. Az ajándék átadása után a legfinomabb angol lenfonalból ugyan-azon rajzokkal lesznek kaphatók a nevezett cégnél hasonló asztalterítékek tetszés szerint 6, 12, 24, sze-melyre.

Zemplén.

— **Furcsa életmentés.** Rigócz zemplémegeyi fa-luban, valami vénasszony megunt az életét s egy nem nagyon mély kutba ugrott. De ott lenn aztán észébe jutott, hogy mégis csak szép ez az élet és segítségért kezdett kiabálni. Jött is vagy tíz ember s azok — egymásután beugráltak a kutba, hogy az asszonyt kiszabadítsák. Odalenn persze mindegyiknek elment a kedve az életmentéstől s mind a tizenegyen körösban kezdtek segítség után kiabálni. Nagysokára odavetődött egy okos ember, a ki nem ugrott utánuk, hanem kevesebb önfeláldozással s egy hosszú pánzá-val kihuzta egymásután mind a tizenegyet.

Borsod:

— **Szüret** Régen volt olyan kedvezőtlen idő a szőlősgazdákra nézve, mint az ideai szüretelészkor. Az idő hideg, ködös, folytonosan esős vagy esőre hajlandó; sok helyütt egész erővel hozzáfogtak a szedéshez, de az eső megakadályozza és felbeszakítja a munkát. Hozzá kell még venni, hogy a szőlő ugys tükéletlen, és a mi több, rohamosan kezd rothadni; kétséget sem szenved, hogy a drága munkabér és töméslen fá-radság után a legsilányabb eredmény várható, ameny-nyiben ha beszüretnek is a borok, azok minősége a 10—11 fok között lévén, a tavalynál jóval rosszabb bor várható.

— **Halálozás.** Folyó hó 14-én szenderült job-b létre Sályban, Borsodmegye egyik köztisztviselőben álló matrónája, özv. Fái Fáy Ignaczné, Berzeviczy Irnak birtokos, és volt országgyűlési képviselő anyósa. A család a következő gyászjelentést küldötte szét: Berzeviczy Irnakné, szül. Fáy Constantia, Fáy Kálmán, Berzeviczy Irnak, Berzeviczy György, özv. Bagályi Miklósné, gyermekei: Matild és Ida, Buday Gyulané fájdalmas szívvel jelentik a jó anya, anyós és nagy-anya-, illetve dédanya özv. Fái Fáy Ignaczné, szül. Dévaványai Halassy Josepha f. hó 14-én rövid szen-vedés és a halotti szentségek ajtatós felvétele után, élte 76-ik évében történt gyászos kimúltát. A boldogult drága hamvai f. évi október 15-én d. u. 5 órakor lettek a rom. kath. egyház szert. szerint Sály-ban örök nyugalomra tetéve.

— **A szélhámos gróf.** Sokat beszéltek és irtak annak idején arról az ügyes szélhámosról, ki a többi között Miskolcra is megfordult s Wenkheim Viktor grófnak, majd Degenfeld László grófnak adva ki

magát, a főuri név alatt Goldschmid ezredes és Mel-czer Béla kamarástól nagyobb összeget próbált köl-csön kérni. Viselkedése — tudvalevőleg — Egerben feltűnést keltett és a család végre a rendőrség kezébe került. Kihallgatása alkalmával Degenfeld László grófnak vallotta magát s daczára annak, hogy Mattó Lőrincz esendőrfőhadnagy fölismerte benne a már egyszer látott Goldberger Lászlót, mégis tagadott mindent, még akkor is, mikor a debreczeni rendőrségtől távirat jött, hogy az ottani főispánnak László nevű fia nincs s a ki ennek vallja magát, letartóztatandó. Az álgrófot erre átkísérték a törvényszéki fog-házba. Bevallotta üzemleit egész részletességgel és a károsultak és tanuk kihallgatása után meghozatott a vádindítvány, mely szerint Goldberger okirathamisi-tás büntette miatt vád alá helyeztetett. Időközben állítólagos betegsége miatt a rabkórházba került az ál-gróf, hol aztán elmebetegséget simulált, napköz-ben haját s ruháját tépte, kiabált, ugy, hogy az ügyész szükségesnek látta orvosilag megvizsgáltatni. Midőn a törvényszéki orvos megjelent s a megrei és a kórházi főorvossal együtt megakarta a beteget vizs-gálni, ez már újra fölvette a grófi méltóságot, felült ágyában s bocsánatot kért, hogy magnás letére csak így fogadhatja vendégeit. Aztán elbeszélte, hogy az ő atyja a hajdumegyei főispán, de most haragszik rá a próbált könnyelműségei miatt stb. Az orvosok kon-statálták is, hogy nincs semmi baja. A szélhámos azonban tovább simulált, levelet irt a miniszterel-nökhöz, melyben bizonyos terveket ajánl neki, majd egyik-másik ismerősének az aranygyapjas-rendet aján-dekozta díjmentesen. Szóval mindenáron el akarta hitetni környezetével, hogy bolond. A végtárgyalás október 17-én 9 órakor kezdődött Egerben s arra az összes károsultak s tanuk beidéztettek. A tárgyalási terem zsufolóság megtelt hallgatósággal. A károsultak közül csak Müller alezredes és Brots András vendég-lős jelentek meg. Ezekén kívül megjelent két tanu: Herbst Ferenc dzsidás kapitány S.-A.-Ujhelyről és Neuwirth őrmester. A vádolt kisse sápadt, vézna alak, kifogástalan elegáncziával van öltözve, sikkel hajtja meg magát a törvényszék eltt, hóna alatt egy esomó jegyzetet tart és azokat a tárgyalás alatt sür-rüen nézegeti. A vádlevél felolvasása és Müller alez-redes kihallgatása után kedélyesen beszéli el elemé-nyeit, mindent bevall öszintén, a mi a pumpolásokra vonatkozik, hanem az okirathamisítást határozottan tagadja. Erre nézve ügyesen védekezik, paragrafusokra hivatkozik. Herbst kapitánnyal szemben tagadja, hogy tőle hivatalos pénzt esalt ki s kérdéseket intéz a kapitányhoz, a feleletekből pedig a saját állításait igyekszik bebizonyítani. Mikor már semmi sem hasz-nált, az okirathamisítás-ügyre vonatkozólag az új ta-nuk kihallgatását, az okirat eredetijének beszerzését s az ő irásával való összehasonlítását kérte. E kérés-nek a törvényszék helyt adott és a vádoltnak továbbra is fogságban tartása mellett a tárgyalást elhalasztotta s a vizsgálat kiegészítése végett az iratokat a vizs-gálóbíróknak újból visszatda.

Ung:

— **Tisztújítás Ugoesában.** Hagara Viktor me-gyei főjegyző országgyűlési képviselővé történt vá-lasztása következtében főjegyzővé egyhangulag Dr. Lator Géza, aljegyzővé Papp Zsigmond az „Ugoesa” szerkesztője szinte egyhangulag, tisztantuli főszolga-bíróvá Ujhelyi Odón arvaszéki elnök, tiszánnineni szolgabíróvá Szabó Sándor szolgabíró, arvaszéki elnö-kül Beesky Emil szintén egyhangulag, tisztánnineni szolgabíróvá Ujhelyi Szilárd szavazattöbbséggel lettek megválasztva. (M.)

— **Miniszteri elismerés és köszönet.** Ungvár rk. főesperese és ezimzetes prépost Bagyis András-hoz a vallás és közoktatásügyi miniszter meleghangu és el-ismerő és köszönő levelet intézett azon alkalmából, hogy nevezett Pálóc községben kisdödövodával kap-esolatos elemi leányiskolát alapított. Az alapítvány 35000 frt értékét képvisel. Sok ily derék áldozatkész egyházi férfit adjon a gondviselés hazánkunk! (M.)

— **Kinevezések.** A vall. és közokt. miniszter a munkácsi áll. iskolához Balogh Izabella, Somlyai Teréz és Vakovics Heléut tanítónőkkül kinevezte.

— **Szüret.** A nagy ezizma megvan, de a bő szüret hiányzik. Ot hét óta folyton esik. A szőlő nagy része elrothadt. Tűrhető szüret csak a Nagy-hegyen lett volna, de a rothadás miatt ott is nagy kár van a termésben. A borminősége nagyon közép-szerű leend.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Hosszumező községében a mult napokban az ottani gk. egyházát a kutba fulva találtak. A hulla kivétele után gyanuokok me-rültek fel arra nézve, hogy nem öngyilkos lehetett s vízbe fult, hanem gyilkosságának esett áldozatul, és a gyilkos a hullát a kutba dobta. A gyanu nejlere, egy ledér nőre esett, ki már régóta szerelmi viszony-ban volt az ottani gk. tanítóval. Az eset a főszolga-bírói hivatal által hivatalosan bejelentetvén, az ung-vári kir. jbiróság a bűnvizsgálatot azonnal megindít-totta, a hullaboncolásnál az erőszakos halál megál-lapittatván, a gyanu alatt levő nő és szeretője, a tanító, befogattak és a vizsgálat folyamán az asszony beismerte, hogy férjét ő tette el láb alól. (U)

— **A beregszászi állami elemi leányiskolához** Lechky Vilma kisasszony rendes tanítónővé kinevez-tetett.

— **Munkácson** újabb mozgalom indult meg az ottani állami algináziumnak teljes gimnáziummá ki-gészítése végett. E tárgyban városi képviseleti gyű-lés tartatott, melyen elhatározták, hogy egy küldött-ség menesztessék a vallás- és közoktatási miniszter-héz. (M.)

lóné
ved
regy
dek
társ
besz
bún

ban
ittat
halt
szel
lyoz
e sz
sonk

tént
jegy
pénz
vozo
esem
„Pén
A pe
— H
semr
zsebr
semr
hogy
fakeg

Husz
közbe
véber
posó
járva
talok
a fog
lőjön
teni.
nalam
böl;
a kap
lozva
lövöm
nül,
A gyó
laltól.

megye
válasz
Vidovi
is min
és az
lővén
semhog
Kényte
gyalosz
egész
eljárás,

említett
mai ill
brutalit
nak a
boldogt
tartozó
totta ut
tóber 1
szalmáb
a rendő
a közkö
szenvet
mit sem
tést tett
hogy jó
sáról go
ben rend

V a s

Kassa in
Eperjes

Orló érke

Orló indú
Eperjes é

„ i

Kassa érke

Kassa ind
Csány
Hidas-Ném

Forró-Eue
Szikszó

Miskolcz é
i
Hatvan érke
ind
Budapest é

ezredes és Mel... próbált köl... vőleg — Egerben rendőrség kezeibe Degenfeld László... nak, hogy Mattó... rto benne a már... mégis tagadott... ebrecezeni rendőr... őispánnak László... magát, letartóztá... törvényszéki fog... zletességgel és a... n meghozatott a... ger okirathamisí... tetett. Időközben... házba került az... zimulált, napköz... ugy, hogy az... megvizsgáltatni... meg a megyei és... rta a beteg vizs... méltóságot, felült... gnás létre csak... észlelte, hogy az ő... ost haragszik rá... Az orvosok kon... ja. A szélhámós... rt a miniszterel... ajánl neki, maid... pjas-rendet aján... enáron el akarta... A végtagyalás... gerben s arra az... k. A tárgyalási... gal. A károsultak... s András vendég... jelent két tanu:... -A.-Ujhelyről és... sé sápadt, vézna... a öltözve, siekel... a. hóna alatt egy... gyalás alatt sü... és Müller alez... beszél el elemé... a pumpolásokra... tást határozottan... k. paragrafusokra... szemben tagadja... kérdéseket intéz... a saját állításait... semmi sem hasz... közöl az új ta... nének beszerzését... t kérte. E kérés... llohtnak továbbra... alást elhalasztotta... iratokat a vizs...

szakra Viktor me... selővé történt vá... gyhangulag Dr... ond az „Ugoesa”... szántuli főszo... gók, tisztánnenni... ő, arvaszéki elnö... lag, tisztánnenni... többséggel lettek... zónét. Ungvár rk... gyis Andrásból a... meleghangu és el... azon alkalomból... sedővodaival kap... t. Az alapítvány... derék áldozatkész... hazánkunk! (M.)... zokt. miniszter a... ella, Somlyai Te... kinevezte. megvan, de a b5... on esik. A szálló... ret csak a Nagy... miatt ott is nagy... ge nagyon közép...

mező községében... gyházút a kutba... n gyanuokok me... gyilkos lehetett a... ett áldozatul, és a... A gyanu neje, a... szerelmi viszony... z eset a főszo... utatván, az „ung... azonnal megindí... kos halál megál... és szeretője, a... amán az asszony... alól. (U) mi leányiskolához... nitónóvé kinevez-

n indult meg az... gimnáziumma ki... i képviselői gyű... hogy egy küldött... tati miniszter-

— **Gyilkosság.** Borzován Wirtshafter nevű bér... lőnek két eselője összeverekedett. Az egyik a szen... vedett sérülések miatt meghalt. A vizsgálatot a be... regszási törvényszék megejtette. A tettes azzal vé... dekezett a vizsgálat előtt, hogy őt gazdája biztatta... társának verésére. Az eset a kis községben élénk... beszédtárgya, mindenki meg van győződve a bér... bűnösségéről.

— **Szabolcs-Szatmár.** — **Holtra itatta fiát.** Kis-Kallóban e napok... ban Szavuly János ottani paraszt hat éves fiát addig... itatta pálinkával, míg az abban meggyuladt és bele... halt. Ha már a felnőtt emberek között a pálinkaivás... szenvedély nálunk; legalább azt kellene megakada... lyozni vagy legalább valami módon korlátozni, hogy... e szenvedély a gyermekekből irtatnék ki, mivel ha... sonló esetek gyakran ismétlődhetnek.

— **Megjárta.** Egy kisebb vasúti állomáson tört... tént a következő mulatságos eset: Egy fiatal ember... jegyet váltott a személyvonatra. Ötvenest adott a... pénztárosnak és megkapva azt, ami visszajárt, eltá... vozott. Néhány percz múlva azonban — már elsőt... esengettek — tárczáját kezében tartva, visszament. „Pénztáros úr, kérem — szolt. — tévedni tetszett.” A pénztáros dühösen rávált: „Hát most jut eszébe.” — „Ha valaki eltávozik a pénztártól, nem fogadok el... semmiféle reklamációt!” A fiatal ember nyugodtan... zsebre dugta tárczáját. „Ugy, hát nem fogad el... semmiféle reklamációt? Pedig azt akartam mondani, hogy... ön egy forinttal többet adott vissza!” szolt és... fáképpel hagyta a bámoló pénztarost.

— **Szomorú kimenetelű szüreti mulatság.** Özv. Huszak Imrénénel vigan folyt a szüret. Mulatság... közben Pivnyik István segédje, Soós Bertalan jöke... vében szót akart taposni s benn is termelt a tapo... s kádban. A szőlőcsész látva a mulatókat, arra... járva, betért egy kissé, hogy gyönyörködjék a fiat... talok jökevében. Soós amint meglátta a csész vállán... a fegyvert, kérte, hogy adná át neki, hogy egyet... löjjon vele. A csész vonakodott Soós kérését teljesi... teni, azt adván okul, hogy nincs kapszija. „Van... nálam mondá a fiatal ember s kivett egyet zsebé... ből; a csész átadta a fegyvert Soós ráhelyezte a... a kapszlit s az ott közelben álló Huszak Idára cé... lozva e szavakkal: „vigyázzon kisasszony, mert meg... lövöm” — elsütötte a fegyvert, de oly szerencsétle... nül, hogy a leány oldalát találva rögtön összerogyott. A gyors segély megmentette a leányt a biztos ha... láltól, de ki tudja, meddig fog sebével szenvedni.

— **Viharos megyei gyűlés.** Nyiregyháza viharos... megyei gyűlés volt. Az országgyűlési képviselővé meg... választott Mikecz János helyett a megyei közönség... Vidovich Lászlót öhajította megválasztani, ki sor szerint... is mint II. aljegyző kövekezett ez állásra. A főispán... és az általa kinevezett bizottság tagjai mel... löhöz, a közgyűlés nem választott inkább senkit, semhogy a bizottság által ajánlottak közül válasszon. Kénytelen volt a főispán ily körülmények közt An... gyalosy Pál kisvárdai segédszolgabíróit nevezni ki. Az... egész megye közönségét felháborította ezen önkényes... eljárás, mely a követválasztás utójátéka volt. Sz.

— **Hatósági brutalitás.** Legelőbbi számunkban... emlitettük, hogy Lukács Mária ugoesavármegyei, szír... mai illetőségű nő halálával fizette meg a hatósági... brutalitás miatt tolonoztatást. Kiss Gedeon főkapitány... nak a városi tanácshoz intézett jelentése szerint a... boldogtalan nőt a szilgyvármegyei zilahi járásba... tartozó Mocsolya község főbírája október 6-án indi... totta utnak s 9 község előljárásiágának kezén át ok... tober 14-én Madarásról előfogaton érkezett egy zsup... szalmába takarva teljesen meztelenül Szatmárra. Itt... a rendőrség orvosilag megvizsgáltatta s mint félholtat... a közkórházba küldte, a hol néhány percz múlva ki... szenvedett. E botránnyos, vérlázító s az emberi éltel... mit sem törődő eljárásról a városi tanács felterjesz... tést tett a belügyi kormányhoz, azon kérelemmel, hogy... jövőre nézve a hasonló esetek megakadályozá... sáról gondoskodják s egyszersmind a fennforgó ügy... ben rendeljen el vizsgálatot. Sz.

Vasuti menetrend.

— Érvényes október 1-től. —

Kassa—Eperjes—Orló.			
Kassa indulás	—	—	6 ²⁸ 3 ¹⁸ 9 ⁰⁸
Eperjes érkezés	—	—	7 ⁴⁸ 4 ⁴⁴ 10 ²⁷
" indulás	—	—	8 ¹⁵ 4 ⁵²
Orló érkezés	—	—	11 ⁵²
Orló—Eperjes—Kassa.			
Orló indulás	—	—	4 ²²
Eperjes érkezés	—	—	7 ³⁰ 11 ¹⁸ 7 ⁴⁹
" indulás	—	—	5 ⁵⁹ 11 ²⁸ 8 ²⁸
Kassa érkezés	—	—	7 ²⁵ 1 ⁰⁹ 10 ¹⁸
Kassa—Budapest.			
Kassa indulás	—	—	7 ⁴³ 1 ²⁷ 10 ³⁰
Csány	—	—	8 ⁰⁹ 1 ⁴⁶ 10 ⁵²
Hidas-Németi indulás	—	—	8 ¹⁸ 2 ⁰⁹ 11 ¹⁸
Forró-Eücs	—	—	8 ⁴⁶ 2 ⁴⁴ 11 ⁵⁹
Szikszó	—	—	9 ¹⁰ 3 ¹² 12 ³⁴
Miskolcz érkezés	—	—	9 ³³ 3 ⁴¹ 1 ⁰⁹
" indulás	—	—	9 ⁴³ 3 ⁵¹ 1 ²³
Hatvan érkezés	—	—	12 ⁰⁸ 6 ⁴⁵ 5 ³⁵
" indulás	—	—	12 ¹⁸ 7 ⁰⁵ 5 ⁴⁵
Budapest érkezés	—	—	1 ⁵⁴ 9 ²² 8 ²⁰

Budapest—Kassa.

Budapest indulás	—	—	7 ²⁵ 2 ¹⁸ 7 ⁰⁰
Hatvan érkezés	—	—	9 ²⁰ 3 ⁴⁸ 10 ⁰¹
" indulás	—	—	9 ³⁷ 3 ⁵⁵ 10 ¹¹
Miskolcz érkezés	—	—	12 ¹² 6 ¹⁸ 2 ⁴⁰
" indulás	—	—	12 ³⁷ 6 ³¹ 3 ⁰⁷
Szikszó	—	—	1 ⁰⁷ 6 ⁵⁵ 3 ⁴¹
Forró-Eücs	—	—	1 ³⁸ 7 ¹⁸ 4 ²⁷
H.-Németi	—	—	2 ¹⁰ 7 ⁴⁶ 5 ¹²
Csány	—	—	2 ³³ 8 ⁰³ 5 ⁴³
Kassa érkezés	—	—	2 ⁵⁰ 8 ²⁰ 6 ⁰⁸

HIRDETÉSEK.

Lakás.
Eperjesen a magyar-utczai 166. sz. házban lévő emeleti lakás, mely 4 szoba, két előszoba, konyha, pincze, fatartó és egyéb tartozékokból áll, esetleg hason nagyságu földszinti lakás azonnal bérbeadó.
Bővebb felvilágosítás a házban lakó tulajdonosnál kapható. 1-1

Az új angol W. G. fogantyú-varrógép „Tabitha”
oly egyszerű és solid szerkezetű, hogy minden nehézség nélkül bármely szövét könnyen varrható általa; ezen gépek kezesség mellett kipróbáltattak; fényezett asztalon, ládába csomagolva
3 forint 50 krrért
csak utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése mellett szállít a Tabitha-varrógépraktára
Bécs, I. Emilienstrasse 4-ik szám.

Bérleti hirdetmény.
Nagyméltóságu gróf Erdődy István ur tulajdonát képező, Sáros megyében Bártfa város közelében fekvő nagyhirű **Czigelkai források** jöve 1888-ik év január 1-től kezdve bérbé adának.
A **Lajos forrás** gazdag jódtartalmu sós savanyuviz, mely kivált alkatreseinek fogva a szikéleges konyhasós savanyuvizek közt legelső helyet foglal el, az orvosi tekintélyek által megpróbáltott s ugy bel- mint külföldön már jelenleg is nagy híre emelkedett.
Az **István forrás** ásvány borviz, gazdag nátron- és szén-sav tartalommal, mely kiváló minőségénél fogva túlhaladja a bel- és külföld hasonló ásványvizeit, s már eddigelé is általános elterjedésnek és közkedvességnek örvend.
A feltételekről részletes felvilágosítást ad az uradalmi intézőség Gyömrő-pusztán Borsodmegyében (u. p. Alsó-Zsolca).

Hogy az oly terhes és ártalmas fogkövet
a fogakról eltávolíthatók, elkerülhetlen feltétel, hogy az általánosán kedvelt cs. kir. udvari fogorvos **dr. POPP-féle fogport** felhasználják és az Anatherin szájjvizzel használatát általános szükséges fogakat fenntart és azok vakító fehérségüvé válnak. — Ára 63 kr.
Cs. kir. kizár. szab. ujonjavított első amerikai és angol szab. általánosán kedvelt

Anatherin-szájviz
dr. POPP J. G.
cs. k. udvari fogorvost Bécsben, Bognergasse 2.
Gyökéres gyógyszer minden fogfájás ellen, ugyszint a szájjüreg és foghús minden betegségei ellen. A gyermekeknek megkönnyíti a fogzást és nélkülözhetetlen ásványvizek használatánál. Bevált torokviz idült torokbetegségeknel és torokgyik silen. Magas orvosi tekintélyek tanusítványai ártalmatlanságukat és ajánlatrámóltóságukat elismerték és az sok jóhírű orvos által rendeltetik.
Egy nagy palaczk 1 frt 40, egy közép 1 frt és egy kis palaczk 50 kr.

Cs. k. udvari fogorvos dr. Popp-féle
Fog-paszta
Fog-paszta
Fog-plomba
szelenczkében, a száját felfrissíti és jó illatú. Ára 1 frt 22 kr.
illatos, vakító fehérségű fogakat előidéz. Ára 35 kr.
praktikus, legbiztosb szer üres fogak sajtákezülegi beplombirozására á 1 ft
Dr. Popp-féle illatos gyögnövény-szappan
vegyszéleg megvizsgálva és sok európai orvostani és orvosi tekintélyek által a bőrre legrealisabbnak és legjobbnak lett elismervé.
Sömör-kütegek, pattanások szepők, mitfresserek, haj- és szakállkorpa és bőrhámás, bőrbetegségek és általában tisztálanságuk gyorsan és biztosan meggyógyíttatnak. Ára darabjának 30 kr.
Kapható: Eperjesen: Schmidt Károly, Krivoss J., Korn Vilmos gyógyszerészeknél és Sitányi Karoly kereskedésében. Bártfán: Toperczer Albert, Sokalsky S. és Eschwig Ede és fia gyógyszerészeknél. — Szepes-Olasziban: Bachtik J. gyógyszerésznél. — Krompach: Sujan G. Lőcsén: Hanyoch O., Matyus O., Seeliger K., Szepes-Váralján: Kunfalvy G. Sztropkón: Füzesy S. gyógyszerészeknél.

Alapítottott **WEISZ D.** Alapítottott 1861. 1861.
házi gazdasági cikkek és gépjára
Magyarország legrégibb és legnagyobb varrógépraktára
Budapest, VI. szerezsen-utca 35.
(opera-utczával szemben) s. házában. (Már nem Józseftr 4. sz.)

Ajánlja saját gyártmányu, a legjobb anyagból gondosan készített angol rendszerű **tömörvas-ágyak és gyermekágyakat**, szab. rugalmas **sodronyágbetétet** vas és fakörözetben, amer. rendszerű **koscsüéseit**, szab. **mosógépeit**, minden háztartásban nélkülözhetlen **ruhamángorlókat**, **ruhafacsarókat** és **ruhaszarítókat**; továbbá **börvanyoló gépeit** cipizések és bőrkezeskedők számára és francia rendszer szerint gyártott **kitűnő vasalókályhát**. Különösen van szerencsem a t. vevőkönzség b. figyelmét dusan felszerelt **varrógép** foraktáromra felhívni, melyben minden rendszerű és legjobb gyártmányu **varrógépeket** és **alkatreseket** dus készletben tartok. Mindennemű **gejavítás** gyáramban gyorsan és olcsón eszközöltetik. Intell igen utazók felvetének és minden nagyobb vidéki városban képv iselőségek alakíttatnak.

ANDEL J.-féle njonnan felfedezett **TENGERENTULI POR**
pusztit:
poloskát, bolhát, sváb bogarat, molyt, oroszbogart, legyet hangyat, pinczebogart, madármolyt, egyáltalában mindenemü rovarit. — majdnem természetlötti gyorsasággal — oiyformán, hogy a létező rovarpetének meg csak nyoma sem marad.
Valódi minőségben és olcsó áron kapható:
PRÁGA
ANDEL J.-féle gyógyfűkereskedésében
a fekete kutyához Huss utca 13.
Kassán kapható: **Megay Gusztáv és Waudraschek Károly** gyógyszerataiban.

Legujabb!! PRÉSERVATIVES Legujabb!!
Angol gyártmány, a francziánál sokkal megbizhatóbb. Az angol preservatívek mindedig a bevitel nehézségei miatt nem voltak kaphatók; ezt elkerülendő, a gyár külön raktárt szervezett és gyártmányait az eredeti gyári áron eladja. Vidéki megbízások rögtön utánvét vagy az ár beküldése mellett foganatosíttatnak. Árak tuczatonhint 3—4—5—6 frt. Külön árjegyzékek ingyen és bérmentve zárt levélben
Czim: Angol gyári raktár Budapest Deák Ferencz-utca 17. sz. az udvarban balra.

6414. sz. Kr. IX. 470.87.
Hirdetmény.
Eperjes szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező pálinka mérési városi regale jog, valamint a szesz- és pálinkanemü italok után fizetendő városi fogyasztási illeték szedésének joga f. é. november hó 17-én a városház tanácsstermében d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverés után 1888. évi január hó elsejéül fizetendő három évre együttesen bérbé fog adani.
Mírel a bérleni szándékozók azzal értesíttetnek, hogy a szóbeli árverés megkezdéséig az ajánlati összeg 10 százalékát tevő bantápnézettel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak s hogy az árverési feltételek a városi számvivónél megtekinthetők.
Eperjes szab. kir. város tanácsa 1887. é. október hó 20-án tartott üléséből.
Fuhrman Andor. polgármester.

Lakás kiadó

a Zuan-féle házban főutca 326. sz. a. az emeleten egy szép

utcai lakás,

mely áll 4 szoba és a hozzátartozó mellékhelyiségek-ből, azonnal kiadandó.

Azonkívül 1888. évi január 1-től egy

kocsi-szin istállóval

együtt kiadandó.

A ki köhög,

rekedség vagy bármily gégerendtlenségben szenved, annak legmelegebben ajánlatos az annyira közkedveltségnek örvendő egész osztrák-magyar birodalomban elterjedt, Dr. Schmidt V. és fia

Spitzwegerich-Mell-czukorkákat és szörpöt.

Össze nem tévesztendő az értéktelen utánzatokkal. Valódi minőségekben kaphatók Eperjessn: Korn V. és Schmidt K., gyógyszerészeknél.

Egy doboz ára 30 kr. Üvegekben 70. 40 és 25 kr.

Hamisitlanul

csakis védjeggyel

és aláírásunkkal.

Victor Schmidt, Chemist

SZT. JAKAB-CSÖPPEK.

Minden oly gyomor- és idegbajnak, melyek minden eddigi gyógyszernek ellenállottak, különösen idült gyomorhurut, gyomorgyöngöség, kólika göresok, rossz emésztés, szívszorongás, fejfájás stb. tökéletes és biztos gyógyítására a Szt. Jakab csöpp-k. az Actra nevű görög zárdabell meztlábos barátok véleménye szerint a keleti országok 22 legjobb gyógynövényéből összenakotva, melyeknek mindegyike külön-külön még ma is első rangot foglal el, ez összetétele folyton csöppek használatát mellett biztosít.

Kapható 60 kros és 1 fnt 20 kros üvegekben.

Főraktár: M. SCHULTZ, Hannover, Schillerstrasse. Raktár: Korn Vilmos gyógyszerésznél Eperjessen. 26-6

Wärmekraft

Impotenz.

Sichere Hilfe! Mittels 1. k. priv. Carbon-Genitalien-Douche bei! Jeder vollkommen ohne Folgenbel sicher und für immer, oft schon in 2 Tagen sogar scheinbar unheilbare Impotenz jeden Alters bei angenehmer, außerlicher, unbemerkbarer Cur. — Bestehe hervorr. Prof. und medic. Fachschriften, wärmste ärztl. Empfehlungen und tausende Dankschreiben radic. Geheilte ratben interessiertes jedem Leidenden die sofort. Anschaffung der Carbon-Douche, welche dauernde Erfolge garantiert. Complet mit Gebrauchsanweisung und ärztlichen Gutachten fl. 8 — nur per Nachnahme, keine Vorauszahlung des Betrags. Post einsand u. Verpackung dickeff. Inhalt und Urtung nicht zu erkennen. Zu bestellen durch: Dr. C. Wien, Neubau, Poße Restante.

Heilung der Lungenleiden

Tuberkulose (Schwindsucht, Auszehrung), Astmah (Athemnoth), chronischen Bronchialcatarrh etc.

durch **GAS-EXHALATION** (mitteltst Rectal-Injection).

Das Unglaublichste, das scheinbar unnerreichbare Ideal der Ärzte, es ist mit dieser Heilmethode ganz u. voll erreicht! Über die überraschenden, unfehlbaren Heilerfolge sprechen am überzeugendsten folgende in Kürze, aber möglichst im Wortlaute zusammengefasste Atteste von Professoren vom Weltruf, welche auch von den Medicin-Zeitschriften des Inn- und Auslandes voll bestätigt wurden:

„Oft schon nach dreitägiger Gas-Exhalation mittelst Rectal-Injection schwinden Husten, Auswurf, Fieber, Schweiss und Rasselgeräusch. Das Körpergewicht nimmt wöchentlich 1/2—1 Kilog. zu. Der Patient wird geheilt und kann die austrengendste Lebensweise wieder aufnehmen.“

Bei Asthma stellt sich 1/2 Stunde nach der Gas-Exhalation ein Nachlass der Athemnoth ein. Bei Fortsetzung der Kur kehren die Anfälle nicht wieder.“ Selbst bei Tuberkulose zerstörten Stimmbändern, wo auch die Hälfte der Lunge zerstört wurde; trat Heilung ein. Von 30 Patienten im letzten Stadium der Tuberkulose wurden mittelst Gas-Injection alle gründlich geheilt.

Wie in den grössten Hospitalern der Welt, so findet auch im k. k. Wiener allgem. Krankenhaus der Gas-Exhalations-Apparat beste Anwendung. Atteste Geheilte liegen vor.

Der k. k. a. p. Gas-Exhalations-Apparat (Rectal-Injection) ist complet, mit Zugehör zur Gaszerzeugung, sammt Gebrauchsanweisung für Aerzte u. zum Selbstgebrauch für Kranke durch Dr. Carl Altmann, Wien, VII. Bez. Mariabiller-Strasse 80 B. für 8 fl. und 30 kr. sammt Packung gegen baar oder Postnachnahme zu beziehen. — Die Kur selbst ist weder belästigend noch störend.

Concessionirt von der k. k. öster. Regierung.

AMERIKA-FAHRKARTEN

bei der Niederländisch-Amerikanischen Dampfschiffahrts-Gesellschaft **WIEN**, I., Kolowratring 9. Aushünfte werden postwendend ertheilt.

Hirdetmény.

„Ezennel közhírré tétetik: miszerint Sáros megye Tót-, Német-Sóvár és Sóbánya község bor, hus, czukor és sör fogyasztási adó iránti beszedési jog az 1888. évi január hó 1-től 1888. december hó 31. esetleg 1889. és 1890. évre nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik. Az árverés az eperjesi m. kir. püöi. biztosság által 1887. október hó 31. napján délelőtti 9 órákor fog megtartatni.

A kikiáltási ár evenként:

a bortól	281 fnt 09 kr.
a hústól	1004 fnt 39 kr.
a czukortól	168 fnt 62 kr.
a sörtől	228 fnt — kr.
Osszesen	1682 fnt 10 kr.

Az árverésen részt venni kívánók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár tizedrészét készpénzben letenni.

Írásbeli ajánlatok szabályszerűen kiállitva és bánatpénzel ellátva az árverés előtti napon délelőtti 11 óráig lepecsételve ezen biztosság főnökének adandók át.

A többi részletes bérleti feltételek a helybeli pénzügyöri biztosság irodájában a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Magy. kir. pénzügyöri biztosság Eperjessen, 1887. október hó 21-én.

K I N T I S,
biztos.

Somodi kőszén.

(Szepes- és Torna között.)

Mint kitűnő minőségű és vidékünkön legelősebb

tűzelő anyagot

szoba és konyhak fűtésére ajánljuk kőszénünket házhoz szállitva Eperjessen 100 kg.-ként 85 krval. Továbbá ajánljuk kőszénünket mindenféle gőzkazánok fűtésére, valamint egyéb technikai czelokra, különösen szeszfordéknél is, mint kitűnő minőségű és vidékünkön legelősebb tűzelő anyagot a legjutányosabb ár mellett, az illető gyárhelyre vagy a legközelebbi vasuti állomásra szállitva.

Megrendeléseket elvállalnak: Adriányi és Markó urak Kassán, Linkesch Károly ur Eperjessen, valamint az alólírott igazgatóság is minden felvilágosítással szivesen szolgál és kíván-sagra a kőszénünkkel való legelőnyösebb tűzelésre az egyes fűtőket be is vezetli.

Münich, Linkesch és Társai,
somodi kőszénbánya-társulat igazgatósága, Szepes-Igló.

En Csillag Anna,

185 ctm. hosszú óriási Loree-ly-hajammal, melyet az általam foltalalt ke-nés 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a hajbört, uraknál elősegít egy teljes erős szakállnövekedést, rövid ideig való használata után a hajnak valamint a szakállnak természetes szint és sűrűséget kölcsönöz és megőrjí korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy kö-ség ára 50 kr., 1 fnt, 2 fnt. Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése vagy postautóvétel mellett az egész világba.

CSILLAG és TÁRSA,
BUDAPEST,
király-utca 26-ik szám.

XI.

Szer

ki

Me

Ide inté

szellemi

lemény,

setévi é

A

mind

Iste

Csa

mennyire

désének

Mid

keblünk

a vir

het, h

szép k

gyönyörk

zöldelő

csodálni

virágának

től repes

dalárainak

tuk a d

majd játs

dallamát.

Es m

rétet, n

Látván a

feltör a b

tünk, di

raiköz

A na

nak többé

Bekös

A röz

verejteké

üde szép s

eltemetjük.

A terr

multak, job

lehangoló.

az anyaterr

Minder

meztet.

De em

tet ismét a

A ma

a madár e

lomb, aztán

néja azt su

tamadunk.

Miért v

hár

Platt Sh

szokták. Shad

szerecsétlensé

Pelletnél.

Shad be

hogy apja már

volna-e jobb.

türelmes volt.

míról azonban

birtak sejtetem

özvegy nagy

gasztalta mag

anyósból is

készerítette vej

nyét és hagyta

Az egész

kor szerencsétl

ez derekasan

a többi közt.

létére megjéd

laszolt:

— „Van

Egy nap